

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะทางสังคม สำหรับนักเรียนออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วมระดับประถมศึกษา โดยใช้เรื่องราวทางสังคม ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา เพื่อพัฒนาเรื่องราวทางสังคม และเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม โดยใช้เรื่องราวทางสังคม สำหรับนักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษา ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) การศึกษาทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา 2) การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม และ 3) การพัฒนาทักษะทางสังคม โดยใช้เรื่องราวทางสังคม ผลวิจัยนำเสนอ ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา

1.1 ผลการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนออทิสติก และส่วนที่ 2 ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาของนักเรียนออทิสติก ระดับประถมศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนออทิสติก

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละ ของนักเรียนออทิสติก จำแนกตามข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐาน		จำนวน (n = 81)	ร้อยละ
เพศ	-ชาย	58	71.60
	-หญิง	23	28.40
อายุ ($\bar{x} = 9.78$, S.D.= 1.73)	- 6-9 ปี	37	45.68
	- 10 -12 ปี	39	48.15
	-13-15 ปี	5	6.17
ระดับการศึกษา	-ประถม 1-3	50	61.73
	-ประถม 4-6	31	38.27
โรงเรียนที่สังกัด	- โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	57	70.37
	- โรงเรียนเอกชน	12	14.81
	- โรงเรียนเทศบาล	8	9.88
	- มหาวิทยาลัย	4	4.94

จากตาราง 4 พบว่า มีนักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น ที่เข้าเรียนในโรงเรียนเรียนร่วม ปีการศึกษา 2551 จำนวน 81 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 71.60 อายุเฉลี่ยเท่ากับ 9.78 ปี กำลังศึกษาระดับประถมปีที่ 1-3 จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 61.73 โรงเรียนที่สังกัดส่วนใหญ่คือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 57 คนคิดเป็น ร้อยละ 70.37

ส่วนที่ 2 ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาของนักเรียนออทิสติก ระดับประถมศึกษา ผลการสำรวจทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาของนักเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่น และด้านการเล่นและการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น รายละเอียดมีดังนี้

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา ด้านการควบคุมตนเอง

ทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกด้านการควบคุมตนเอง	จำนวน	ร้อยละ
การรอคอย		
1.1 แชนคิว / ไม่รอคอยจนกว่าจะถึงรอบของตนเอง / ไม่ทำตามลำดับขั้น	61	75.31
1.2 โมโหหรือร้องเมื่อต้องรอคอย	39	48.15
1.3 ทำร้ายตนเองเมื่อต้องรอคอย	22	27.16
1.4 ทำร้ายผู้อื่นเมื่อต้องรอคอย	24	29.63
1.5 ลูกเดินไปที่อื่นเมื่อต้องรอคอย	60	74.07
1.6 ไม่รวมกิจกรรมเมื่อต้องรอคอย	51	62.96
1.7 ซื่อ/แย่ง สิ่งของเมื่อต้องมีการผลัดเปลี่ยนกัน	49	60.49
1.8 ไม่ยอมรับการทำตามลำดับขั้นตอน	60	74.07
การปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียน		
1.9 ไม่ตั้งใจ / ไม่สนใจเรียน / ลูกจากที่นั่ง	59	72.84
1.10 ไม่ขออนุญาต / ขอความช่วยเหลือ	57	70.37
1.11 ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในห้องเรียน	56	69.14
1.12 ไม่นำเสนอในชั้นเรียน	57	70.37
1.13 ไม่ฟังและ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง / ข้อตกลง	56	69.14
1.14 แสดงอาการเฉยเมยเมื่อต้องปฏิบัติตามกติกา	55	67.90
1.15 ต่อรอง เมื่อต้องปฏิบัติตามกติกา	44	54.32
1.16 ทำสิ่งที่ตนเองสนใจในขณะที่ต้องปฏิบัติตามกิจกรรมอื่น	62	76.54
1.17 ไม่เริ่มต้นทำงานตามกำหนดเวลาใช้เวลาบ่อย/มากเกินไปในแต่ละกิจกรรม	59	72.84
การแสดงออกทางอารมณ์โกรธ /กลัว และความรู้สึกต่าง ๆ		
1.18 แสดงออกโดยใช้กำลัง/ร่างกาย เช่น ตีเพื่อนเมื่อโกรธ โบกมือปฏิเสธ	60	74.07
1.19 ไม่สามารถแสดงออกโดยใช้คำพูด เช่น บอกว่าโกรธ กลัว ชอบ รัก	39	48.15
1.20 ไม่สามารถแสดงออกโดยใช้สีหน้า ท่าทาง เมื่อโกรธ / ตีใจ	31	38.27
1.21 แสดงสีหน้าเฉยเมยเมื่อมีผู้อื่นเคียดแค้นหรือเสียใจ	22	27.16
1.22 แสดงออกทางอารมณ์ที่รุนแรงเกินไปเช่นร้องไห้อย่างโหยหวนผิดธรรมดา	39	48.15
1.23 แสดงออกทางอารมณ์น้อยเกินไป เช่นเฉยเมย ไม่กลัว	44	54.32
1.24 แสดงออกทางอารมณ์ได้ไม่ตรงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองในขณะนั้น	26	32.10
การจัดการกับความรู้สึก		
1.25 ไม่ยอมรับความพ่ายแพ้ / แก้ไขในสิ่งที่ผิด	47	58.02
1.26 ไม่สามารถจัดการกับความรู้สึกเบื่อหน่ายได้ เช่น บอกว่าเบื่อ บอกว่าไม่ชอบ	61	75.31
1.27 ไม่สามารถจัดการกับความอยากได้ของคนอื่น เช่น เข้าไปขอยืม	55	67.90
1.28 ไม่สามารถจัดการกับการกล่าวโทษ ใส่ความ เช่น บอกว่าไม่ได้ทำอย่างนั้น	52	64.20
1.29 ไม่สามารถตอบสนองต่อการเข้าแหย่ เช่น เดินหนี หรือหัวเราะร่วม	42	51.85
1.30 ไม่สามารถจัดการกับความกลัว/โกรธ เช่น บอกคนอื่นว่ามีวิธีที่ทำให้ลดลง	36	44.44

จากตาราง 5 ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านการควบคุมตนเอง พบว่า ทักษะย่อยการรอคอย พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดคือ พฤติกรรมการแฉงคิ้ว / ไม่รอคอยจนกว่าจะถึงรอบของตนเอง / ไม่ทำตามลำดับขั้น คิดเป็นร้อยละ 75.31 ทักษะย่อยการปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียน พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดคือ พฤติกรรมทำสิ่งที่ตนเองสนใจในขณะที่ต้องปฏิบัติตามกิจกรรมอื่นคิดเป็นร้อยละ 76.54 ทักษะย่อยการแสดงออกทางอารมณ์โกรธ/กลัว และความรู้สึกต่าง ๆ พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดคือ พฤติกรรมแสดงออกโดยใช้กำลัง/ร่างกาย เช่น ตีเพื่อนเมื่อโกรธ คิดเป็นร้อยละ 74.07 ทักษะย่อยการจัดการกับความรูสึก พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดคือ พฤติกรรมไม่สามารถจัดการกับความรูสึกเบื้องต้น คิดเป็นร้อยละ 75.31

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา ด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่น

ทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่น	จำนวน	ร้อยละ
การแสดงความสนใจสร้างสัมพันธภาพผู้อื่น		
2.1 ไม่มองหน้าสบตาคนอื่น	61	75.31
2.2 ไม่สามารถแสดงกริยา / พูดทักทาย/ เริ่มต้นสนทนา กับคนอื่นก่อน	60	74.07
2.3 ไม่แสดงท่าทีว่ามีคนอื่นร่วมอยู่ด้วย	39	48.15
2.4 พูดโดยไม่สนใจผู้ฟัง/พูดสวนคนอื่น/พูดเรื่องเดิมๆที่ตนสนใจ/พูดคนละเรื่อง	48	59.26
2.5 ผู้อื่นถามก็ไม่ตอบ / ไม่สามารถตอบทสนทนา	41	50.62
2.6 ไม่มีสัมพันธภาพกับใคร แยกตัวเองออกจากกลุ่ม อยู่คนเดียว	53	65.43
2.7 ไม่มีสัมพันธภาพกับคนใกล้ชิด หรือผู้ใหญ่	23	28.40
2.8 ไม่มีสัมพันธภาพกับเด็กวัยใกล้เคียงกัน ถึงแม้ผู้ใหญ่เป็นผู้ชี้ชวน	31	38.27
2.9 ไม่มีสัมพันธภาพกับเด็กวัยใกล้เคียงกันเองเชิงรุกเช่น แนะนำตนเอง ร่วมเล่นเกม	46	56.79
2.10 ไม่มีสัมพันธภาพกับกลุ่มเด็กวัยใกล้เคียงกันเช่นการเข้ากลุ่มเพื่อนในชั้นเรียน	61	75.31
การสื่อสารด้วยสัญลักษณ์		
2.11 ไม่สามารถใช้กริยาอาการ หรือคำ เพื่อสื่อสารให้ได้สิ่งที่ต้องการ เช่น ชี้ออก	56	69.14
2.12 ไม่สามารถเล่นสมมติโดยเลียนแบบกริยาอาการจริง เช่น ทำท่าทอดใจบนกระเพาะ ของเล่น	66	81.48
2.13 ไม่สามารถเล่นสมมติโดยมีบทสนทนาที่เลียนแบบคำพูดในชีวิตจริง	55	67.90
2.14 ไม่มีจินตนาการในการเล่นสมมติว่าตนเองเก่งกล้า สามารถเกินจริง เช่น เหาะได้ มี กำลังมหาศาล	54	66.67
2.15 ไม่สามารถเล่นสมมติได้หลายบทบาท	57	70.37
การเชื่อมโยงเหตุและผล		
2.16 ไม่สามารถตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วยใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม	43	53.09
2.17 ไม่สามารถโต้เถียง ตัดสินใจที่จะเลือกทำอะไร/ไม่ทำอะไรได้เอง	49	60.49
2.18 ไม่เข้าใจมิติเรื่องเวลา / สถานที่	50	61.73
2.19 ไม่สามารถบอกสาเหตุของการกระทำและความรูสึกของตนเองได้	61	75.31
2.20 ไม่สามารถเล่นสมมติเป็นเรื่องราวมีจุดเริ่มต้น การดำเนินเรื่อง และมีตอนจบ	68	83.95

จากตาราง 6 ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่น พบว่า ทักษะย่อยการแสดงความสนใจสร้างสัมพันธ์ภาพผู้อื่น พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดมี 2 พฤติกรรมคือ ไม่มองหน้าสบตาผู้อื่น และการไม่มีสัมพันธภาพกับกลุ่มเด็กวัยใกล้เคียงกันเช่นการเข้ากลุ่มเพื่อนในชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.31 เท่ากัน ทักษะย่อย การสื่อสารด้วยสัญลักษณ์ พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดคือ พฤติกรรมไม่สามารถเล่นสมมติ โดยเลียนแบบกริยาอาการจริง เช่น ทำท่าทอดไขบนกระทะของเล่น คิดเป็นร้อยละ 81.48 ทักษะย่อยการเชื่อมโยงเหตุและผล พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดคือไม่สามารถเล่นสมมติเป็นเรื่องราวมีจุดเริ่มต้น การดำเนินเรื่อง และมีตอนจบ คิดเป็นร้อยละ 83.95

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา ด้านการเล่นและทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

ทักษะทางสังคมของนักเรียนออทิสติกด้านการเล่น และทำงานร่วมกับบุคคลอื่น	จำนวน	ร้อยละ
การแบ่งปัน		
3.1 แย่งของเล่นผู้อื่น	45	55.56
3.2 คนอื่นขอของเล่น / ของใช้ ก็ไม่ให้	52	64.20
3.3 โมโห / กรีดร้อง / ทำร้ายตนเองหรือคนอื่นเมื่อคนอื่นหยิบของไปใช้	43	53.09
3.4 เพื่อนขอความช่วยเหลือก็ไม่ช่วย / หยิบยืมสิ่งของก็ไม่ให้	33	40.74
3.5 ไม่กล่าวขอบคุณเมื่อผู้อื่นให้ยืมสิ่งของ	41	50.62
3.6 ไม่เข้าใจการขออนุญาตและการขอยืม	32	39.51
การเข้ากลุ่ม		
3.7 ไม่เป็นผู้เริ่มเล่น และนำกิจกรรมให้ผู้อื่นทำตาม	46	56.79
3.8 ต้องการเป็นผู้เล่นคนที่ 1 ตลอด ทุกครั้งที่เข้ากลุ่ม	42	51.85
3.9 ไม่สามารถทำตามผู้นำได้ / ปฏิบัติกิจกรรมตามคำบอกของผู้อื่น	30	37.04
3.10 โมโห / กรีดร้อง / ทำร้ายตนเอง / คนอื่นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมโดยไม่ได้บอกล่วงหน้า	43	53.09
3.11 กล่าวโทษผู้อื่นเมื่อแพ้	20	24.69
3.12 ร้องไห้ / โวยวาย / ทำร้ายผู้อื่นเมื่อแพ้	30	37.04
3.13 ไม่ยอมรับเมื่อแพ้	64	79.01
3.14 ไม่แสดงความยินดีกับผู้อื่น	58	71.60
การเล่น		
3.15 ไม่สนใจเล่น	34	41.98
3.16 เดินไปมามองคนอื่น เล่นชั่วคราว	59	72.84
3.17 เล่นลำพัง แตกต่างจากเพื่อนที่เล่นรอบ ๆ	61	75.31
3.18 เล่นของเล่นอย่างเดียวกัน แต่ไม่เล่นด้วยกันกับเพื่อน	52	64.20
3.19 ไม่เล่นและพูดคุยในกลุ่ม แยกของเล่น และมีกฎกติกาเล็ก ๆ น้อย ๆ ในกลุ่ม	46	56.79
3.20 ไม่เล่นรวมกลุ่มอย่างมีจุดหมาย มีกติกา มีผู้นำกลุ่มชัดเจน	55	67.90

จากตาราง 7 ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาในการเล่นและทำงานร่วมกับบุคคลอื่น พบว่า ทักษะย่อย การแบ่งปัน พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดคือ คนอื่นขอของเล่น / ของใช้ ก็ไม่ให้ คิดเป็นร้อยละ 64.20 ทักษะย่อย การเข้ากลุ่ม พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดคือ ไม่ยอมรับเมื่อแพ้ คิดเป็นร้อยละ 79.01 ทักษะย่อยการเล่น พฤติกรรมที่มีปัญหามากที่สุดคือ เล่นตามลำพังแตกต่างจากเพื่อนที่เล่นรอบ ๆ คิดเป็นร้อยละ 75.31

1.2 การอภิปรายผล

จากการสำรวจทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา พบว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหามากที่สุด ของนักเรียน ออทิสติกระดับประถมศึกษา ในแต่ละทักษะย่อยของทักษะสังคม มีดังนี้ ด้านการควบคุมตนเอง (ตาราง 5) ได้แก่ พฤติกรรมการแฉงคิว / ไม่รอคอยจนกว่าจะถึงรอบของตนเอง / ไม่ทำตามลำดับชั้น พฤติกรรมทำสิ่งที่ตนเองสนใจในขณะที่ต้องปฏิบัติกิจกรรมอื่น พฤติกรรมแสดงออกโดยใช้กำลัง/ร่างกาย เช่น ตีเพื่อนเมื่อโกรธ และพฤติกรรมไม่สามารถจัดการกับความรู้สึกเบื่อหน่าย ด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่น (ตาราง 6) ได้แก่ พฤติกรรมไม่มองหน้าสบตาผู้อื่น และการไม่มีสัมพันธภาพกับกลุ่มเด็กวัยใกล้เคียงกันเช่นการเข้ากลุ่มเพื่อนในชั้นเรียน พฤติกรรมไม่สามารถเล่นสมมติโดยเลียนแบบกริยาอาการจริง เช่น ทำท่าทอดไขบนกระทะของเล่น พฤติกรรมไม่สามารถเล่นสมมติเป็นเรื่องราวมีจุดเริ่มต้น การดำเนินเรื่อง และมีตอนจบ ด้านการเล่นและทำงานร่วมกับบุคคลอื่น (ตาราง 7) ได้แก่ พฤติกรรมคนอื่นขอของเล่น / ของใช้ ก็ไม่ให้ พฤติกรรมไม่ยอมรับเมื่อแพ้ พฤติกรรมเล่นตามลำพังแตกต่างจากเพื่อนที่เล่นรอบ ๆ

ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาของพัชรี จิวพัฒนกุล (2549) ที่พบว่านักเรียนออทิสติกที่เรียนอยู่ช่วงชั้นที่ 1 มีปัญหาทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง การสื่อความหมายกับบุคคลอื่น และการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น และสอดคล้องกับการศึกษาของเสาวภา สุขเฉลิมชัย (2550) ที่พบว่านักเรียนออทิสติกมีปัญหาในทักษะทางสังคมคือการรอคอย ทั้งนี้อาจเนื่องจากภาวะที่สมองทำงานผิดปกติทำให้มีความบกพร่องของปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social interaction) การสื่อสารในสังคม (social communication) และการจินตนาการ (imagination) ซึ่งเรียกว่า “triad of impairments” (The National Autistic Society, 2000, Jennifer et al., 2004) ซึ่งนักเรียนแต่ละคนมักมีความบกพร่องหลายด้านร่วมกัน และแต่ละคนก็มีความรุนแรงของโรคแตกต่างกันจึงเรียกโรคนี้ออทิสติกสเปกตรัม (autistic spectrum)(เพ็ญแข ล้อมศิลา, 2541; นิรมล พงษ์สุนทร, 2546; อัญชลี สารรัตน์, 2549; Jennifer et al., 2004) โดยพุทธิดา (2550) กล่าวว่า ความบกพร่องหลักอยู่ที่การเชื่อมต่อระหว่างความรู้สึก อารมณ์หรือความต้องการ กับการสั่งการของกล้ามเนื้อ จึงทำให้พฤติกรรมแสดงออกหรือคำพูดปราศจากเจตนาเป็นตัวกำกับ และความบกพร่องอยู่ที่การรับรู้สิ่งเร้าแตกต่างจากที่ผู้อื่นรู้สึก และมีปัญหาการประมวลข้อมูล (ทำความเข้าใจ) ผ่านการได้ยินและการมองเห็น ทำให้นักเรียนออทิสติกไม่เข้าใจภาพที่มองเห็นและเสียงที่ได้ยิน สอดคล้องกับผลการศึกษาครั้งนี้ที่พบว่านักเรียนออทิสติกส่วนใหญ่มีปัญหาทั้งด้านการควบคุมตนเอง (ตาราง 5) การสื่อความหมายกับบุคคลอื่น (ตาราง 6) และการเล่นและทำงานร่วมกับบุคคลอื่น (ตาราง 7) นอกจากนี้ ยังพบว่านักเรียนออทิสติกส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 71.60 (ตาราง 4) สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาที่พบมากในเด็กชายมากกว่าหญิง 4.5 : 1 (อุมาพร ตรีงคสมบัติ, 2545)

อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ทักษะทางสังคมมีความจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะในวัยเด็ก เพราะหากไม่มีทักษะทางสังคมในวัยเด็ก ซึ่งแม้จะเป็นทักษะสังคมกับเพื่อนเล่น เพื่อนเรียน และเพื่อนร่วมกิจกรรมแล้ว เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะไม่มีทักษะทางสังคมกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อนคู่คิด ซึ่งเด็กทั่วไปจะได้รับการเตรียมความพร้อมทักษะด้านต่าง ๆ และเรียนรู้ทักษะสังคม จากการฟัง การสังเกตสิ่งต่าง ๆ

รอบตัวทุกวัน แต่นักเรียนออทิสติกไม่สามารถทำสิ่งเหล่านี้ได้ ทักษะทางสังคมเป็นสิ่งที่ซับซ้อนสำหรับนักเรียนออทิสติกศึกษาระดับสูง (Kouch and Miranda, 2003) ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาชัดเจนในเรื่องความเข้าใจสังคม (Goldenstein et al., 2001) พฤติกรรมที่พบว่าเป็นปัญหามากในนักเรียนออทิสติก คือการไม่มองหน้าสบตา การไม่สนใจคนอื่น ซึ่งเป็นอุปสรรคขัดขวางการเข้าร่วมสังคมทั่วไปเช่นการเล่นกับเพื่อน เป็นต้น (American Psychiatric Association, 2000) นักเรียนออทิสติกจะไม่ริเริ่มเข้าหาเพื่อนหรือสร้างสัมพันธภาพกับสังคม เพราะมีความบกพร่องด้านการเข้าใจบรรทัดฐานทางสังคม ทำให้ “นักเรียนออทิสติกวัยเด็กจะไม่สนใจการสร้างสัมพันธภาพทางสังคม หรือสนใจน้อย นักเรียนออทิสติกวัยผู้ใหญ่สนใจสร้างสัมพันธภาพทางสังคมแต่ขาดความเข้าใจสังคม” (American Psychiatric Association, 2000) ดังนั้น หากมีการให้ข้อมูลที่ง่ายต่อการเข้าใจ และชัดเจน ถึงพฤติกรรมที่คาดหวังของสังคม จะช่วยให้นักเรียนออทิสติกมีทักษะทางสังคม และเข้ามาอยู่ร่วมกับคนอื่น สร้างความคุ้นเคยและร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น เพื่อจะสามารถพัฒนาตนเองให้ใกล้เคียงหรือเทียบเท่าเด็กปกติได้

จากการศึกษาที่ผ่านมา มีการศึกษาประสิทธิภาพของการใช้เรื่องราวทางสังคมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมมากมาย (Quirnbach, Lincoln, Feinberg-Gizzo, Ingersoll & Andrews SM., 2008) ซึ่งการใช้เรื่องราวทางสังคม เป็นวิธีที่ใช้จุดแข็งในการเรียนรู้ของนักเรียนออทิสติก คือ การใช้เรื่องราวสั้นกระชับ ที่อธิบายสถานการณ์ ชี้นำการปฏิบัติ และมีรูปภาพประกอบ ทำให้เกิดประสิทธิภาพ (Gray, 2000; Smith, 2001) และเรื่องราวทางสังคมเป็นวิธีพัฒนาทักษะทางสังคมที่ไม่ต้องลงทุนสูง สามารถใช้ได้ในทุกสถานการณ์ และพบว่าคนที่จะประสบความสำเร็จได้นอกจากมีความสามารถในการทำงานแล้ว จำเป็นต้องมีความสามารถในการอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข ซึ่งคือการมีทักษะสังคมสูงนั่นเอง ดังนั้น ผู้วิจัย จึง ได้คัดเลือกทักษะสังคมที่มีคะแนนสูงหรือบกพร่องมากที่สุดดังกล่าว มากำหนดเป็นพฤติกรรมเป้าหมายในการวิจัยระยะที่ 2 เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมพื้นฐานโดยใช้เรื่องราวทางสังคม ทำให้นักเรียนออทิสติกเข้าใจสถานการณ์ทางสังคม สามารถพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเหมาะสม (Cook, 1996) มีพื้นฐานทางอารมณ์และสังคมที่ดี

2. การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม

2.1 ผลการวิจัย การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนได้แก่ ตอนที่ 1 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป และตอนที่ 2 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคล ซึ่งแต่ละตอนมี 4 กิจกรรมได้แก่ การวางแผน (planning) การปฏิบัติ (acting) การสังเกต (observing) และการสะท้อนกลับ (reflecting) ตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ จนได้เรื่องราวทางสังคมที่เหมาะสมกับนักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยมีดังนี้

2.1.1 วงจรที่ 1 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป (คุณภาพพันธ-เมษายน 2552) ได้แก่

2.1.1.1 การวางแผน เพื่อกำหนดทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาในการเรียนร่วม

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารทางวิชาการ ข้อมูลพื้นฐาน สภาวะความบกพร่องทางทักษะทางสังคม แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจในการวิจัยระยะที่ 1 และคัดเลือกทักษะสังคมที่มีคะแนนสูงหรือเป็นปัญหามากที่สุด นำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้น ประกอบการสนทนากลุ่ม เพื่อกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายในการเสริมสร้างทักษะสังคม 10 ทักษะย่อย กล่าวคือ ด้านการควบคุมตนเอง ประกอบด้วย (1) ทักษะการรอคอย: ไม่แซงคิว / รอคอยจนกว่าจะถึงรอบของตนเอง / ทำตามลำดับชั้น (2) ทักษะการปฏิบัติตามคติกาของห้องเรียน: ไม่ทำสิ่งที่ตนเองสนใจในขณะที่ต้องปฏิบัติกิจกรรมอื่น (3) ทักษะ

การแสดงออกทางอารมณ์โกรธ /กลัว และความรู้สึกต่าง ๆ : ไม่แสดงออกโดยใช้กำลัง/ร่างกาย เช่น ตีเพื่อนเมื่อโกรธ โบกมือปฏิเสธ (4) ทักษะการจัดการกับความรู้สึก : สามารถจัดการกับความเรื่อหน่าย เช่น บอกว่าเบื่อ บอกว่าไม่ชอบ ด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่น ประกอบด้วย (5) ทักษะการแสดงความรู้สึกสร้างสัมพันธภาพผู้อื่น: มองหน้าสบตาคนอื่น (6) ทักษะการสื่อสารด้วยสัญลักษณ์: เล่นสมมติโดยเลียนแบบกริยาอาการจริง เช่น ทำท่าทอดไข่นบนกระทะของเล่น (7) ทักษะการเชื่อมโยงเหตุและผล: เล่นสมมติเป็นเรื่องราวมีจุดเริ่มต้น การดำเนินเรื่องและมีตอนจบ ด้านการเล่น และทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ประกอบด้วย (8) ทักษะการแบ่งปัน: คนอื่นของของเล่น / ของใช้ ก็ไม่ให้ (9) ทักษะการเข้ากลุ่ม: ยอมรับเมื่อแพ้ (10) ทักษะการเล่น: เล่นลำพัง แตกต่างจากเพื่อนที่เล่นรอบ ๆ

2) สนทนากลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ครูที่สอนนักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 5 คน สังกัดโรงเรียนเทศบาล จำนวน 3 คน สังกัดโรงเรียนเอกชน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเรื่องราวทางสังคมคือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการดูแลนักเรียนออทิสติกมากกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอกทางการศึกษา จำนวน 2 คน และผู้ปกครองนักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษา จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 13 คน ในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2552 แนวคำถามประกอบด้วย ทักษะสังคมของนักเรียนออทิสติกที่เป็นปัญหารบกวนการเรียนรู้ของห้องเรียน และสถานการณ์ที่มักเกิดเหตุการณ์รวมทั้งความถี่ของเหตุการณ์ ดังกล่าว ผลการศึกษามีดังนี้

2.1) ทักษะด้านการควบคุมตนเอง ประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้

2.1.1) การรอคอย พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษาจะมีพฤติกรรมการแซงคิว / ไม่รอคอยจนกว่าจะถึงรอบของตนเอง / ไม่ทำตามลำดับขั้น มากที่สุด เช่น จะเข้านั่งไปเบียดคนที่เล่นคอมพิวเตอร์อยู่ก่อนทันทีที่มาถึงห้องคอมพิวเตอร์ จะออกนอกห้องทันทีที่ได้ยินเสียงออกเสียงเรียน จะส่งการบ้านทันทีที่ตนเองทำเสร็จโดยไม่ส่งตามคิว สอดคล้องกับการศึกษาในระยะที่ 1 และพบว่าบางครั้งจะลุกเดินไปที่อื่นเมื่อต้องรอคอยหรือไม่ร่วมกิจกรรมเมื่อต้องรอคอย อาจพบพฤติกรรมยื้อ/แย่ง สิ่งของเมื่อต้องมีการผลัดเปลี่ยนกันบ้าง แต่เมื่อคุณครูบอกกล่าวแนะนำก็สามารถรอคอยได้ สำหรับการยอมรับการทำตามลำดับขั้นตอนที่มีความชัดเจน เช่น วิธีการล้างมือ 6 ขั้นตอนในโปสเตอร์รณรงค์การล้างมือ ไม่เป็นสิ่งที่ปัญหาเพราะส่วนใหญ่นักเรียนออทิสติกปฏิบัติตามครบทุกขั้นตอน และบางครั้งจะถามขั้นตอนก่อนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ยังไม่รู้ และจะยึดตามขั้นตอนที่ครูบอกอย่างเคร่งครัด ส่วนการแสดงพฤติกรรมโมโหกรีดร้องเมื่อต้องรอคอย / ทำร้ายตนเองเมื่อต้องรอคอย / ทำร้ายผู้อื่นเมื่อต้องรอคอย เกิดขึ้นน้อยมาก

2.1.2) การปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียน ส่วนใหญ่นักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษาจะมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจ / ไม่สนใจเรียน / ลุกจากที่นั่ง มากที่สุด โดยนั่งเหม่อลอยมองออกด้านนอกคล้ายไม่ฟังเมื่อครูสอนมากกว่าการลุกจากที่นั่ง รองลงมาคือ ทำสิ่งที่ตนเองสนใจในขณะที่ต้องปฏิบัติตามกิจกรรมอื่น ซึ่งผลจากการสำรวจในระยะที่ 1 พบว่าเป็นปัญหามากที่สุด และพบว่าบางครั้งจะไม่ขออนุญาต / ขอความช่วยเหลือ ไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในห้องเรียน ไม่นำเสนอในชั้นเรียน ไม่ฟังและไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง / ข้อตกลง และไม่เริ่มต้นทำงานตามกำหนดเวลา สำหรับการปฏิบัติตามกติกา พบว่าส่วนน้อยที่แสดงอาการเฉยเมยหรือ ต่อรองเมื่อต้องปฏิบัติตามกติกา

2.1.3) การแสดงออกทางอารมณ์โกรธ /กลัว และความรู้สึกต่าง ๆ ส่วนใหญ่นักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษาจะมีพฤติกรรมแสดงออกโดยใช้กำลัง/ร่างกาย เช่น ตีเพื่อนเมื่อ

โกรธ แต่ไม่ค่อยเห็นการโบกมือปฏิเสธ สอดคล้องกับการศึกษาในระบะที่ 1 บางครั้งจะพบว่า สามารถแสดงออกโดยใช้คำพูด / ใช้สีหน้า ท่าทาง เมื่อโกรธ / ดีใจ บางครั้งแสดงสีหน้าเฉยเมยเมื่อมีผู้อื่นเดือดร้อนหรือเสียใจ บางครั้งแสดงออกทางอารมณ์ที่รุนแรงเกินไป/น้อยไป เช่น ร้องไห้อย่างโหยหวนผิดธรรมดา/เฉยเมย ไม่กลัว มีน้อยครั้งที่สามารถแสดงออกทางอารมณ์ได้ตรงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองในขณะนั้น

2.1.4) การจัดการกับความรู้สึก ส่วนใหญ่นักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษาจะมีปัญหาพฤติกรรมที่ไม่สามารถจัดการกับความเรื่อก่อนหน้าได้ เช่น ไม่สามารถบอกว่าเป็นหรือไม่ใช่ขอ สอดคล้องกับการศึกษาในระบะที่ 1 และพบว่าบางครั้งจะไม่ยอมรับความพ่ายแพ้ / แก้ไขในสิ่งที่คิด ไม่รู้วิธีจัดการกับความอยากได้สิ่งของของคนอื่น เช่น ไม่รู้วิธีเข้าไปขอยืม และพบว่าไม่มีปัญหาการจัดการกับการกล่าวโทษใส่ความ การตอบสนองต่อการเข้าแหย่ และจัดการกับความกลัว/โกรธ เนื่องจากไม่เคยมีเหตุการณ์ดังกล่าว

2.2) ทักษะด้านการสื่อความหมายกับบุคคลอื่น ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

2.2.1) การแสดงความสนใจสร้างสัมพันธ์ภาพผู้อื่น พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนออทิสติก ระดับประถมศึกษาจะมีพฤติกรรมการไม่มองหน้าสบตาคนอื่นมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาในระบะที่ 1 และพบว่าบางครั้ง จะพูดโดยไม่สนใจผู้ฟัง/พูดสวนคนอื่น/พูดเรื่องเดิมๆ ที่ตนสนใจ/พูดคนละเรื่อง และผู้อื่นถามก็ไม่ตอบ / ไม่สามารถตอบทสนทนา รวมทั้งไม่มีสัมพันธ์ภาพกับใคร แยกตัวเองออกจากกลุ่ม นั่งหรือเดินอยู่คนเดียว น้อยครั้งที่จะมีพฤติกรรมแสดงกริยา / พูดทักทาย/ เริ่มต้นสนทนา กับคนอื่นก่อน หรือ แสดงท่าทีว่ามีคนอื่นร่วมอยู่ด้วย และพบว่าแทบไม่มีสัมพันธ์ภาพกับผู้ใหญ่หรือเด็กวัยใกล้เคียงกัน และพบว่าการไม่สนใจสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นนี้ ส่งผลให้มีพฤติกรรมหรือมารยาทที่ไม่ถูกกาลเทศะ เช่น การเดินผ่ากลาง การกระซอกของจากมือ การยื่นคำหว่าผู้อื่น เป็นต้น

2.2.2) การสื่อสารด้วยสัญลักษณ์ พบว่า นักเรียนออทิสติกส่วนใหญ่ไม่สามารถเล่นสมมติ ทั้งการเล่นจากการเลียนแบบกริยาอาการจริง เช่น ทำท่าทอดไข่นกระเพาะของเล่น การเล่นที่มีบทสนทนาที่เลียนแบบคำพูดในชีวิตจริง การเล่นที่มีจินตนาการในการเล่นสมมติว่าตนเองเก่งกล้า สามารถเกินจริง รวมทั้งการแสดงละคร สอดคล้องกับการศึกษาในระบะที่ 1 แต่นักเรียนออทิสติกสามารถใช้กริยาอาการหรือคำเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ เช่น ชี้ออก และพบว่า มีปัญหาการสื่อสารมากด้วยคำพูด เช่น ตั้งคำถามไม่เป็น ใช้วิธีพูด “อันนี้คือ..” “เราจะไป..” เป็นคำถาม หรือใช้ประโยคคำถาม “ตาคินข้าวหรือยัง” เป็นการชวนมากินข้าว

2.2.3) การเชื่อมโยงเหตุและผล พบว่านักเรียนออทิสติกส่วนใหญ่ไม่สามารถเล่นสมมติเป็นเรื่องราวมีจุดเริ่มต้น การดำเนินเรื่อง และมีตอนจบได้ สอดคล้องกับการศึกษาในระบะที่ 1 โดยพบว่านักเรียนไม่เข้าใจมิติเรื่องเวลา/ สถานที่ สามารถตอบคำถามที่ขึ้นต้นด้วยใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไมได้บ้าง สามารถโต้เถียง ต่อรอง ตัดสินใจที่จะเลือกทำอะไร/ไม่ทำอะไรได้เอง และสามารถบอกสาเหตุของการกระทำและความรู้สึกของตนเองได้

2.3) ทักษะด้านการเล่น และทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ประกอบด้วยทักษะย่อย ดังนี้

2.3.1) การแบ่งปัน พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนออทิสติกระดับประถมศึกษาจะมีพฤติกรรมที่คนอื่นขอของเล่น / ของใช้ ก็ไม่ให้ สอดคล้องกับผลการศึกษาในระบะที่ 1 และพบว่าบางครั้งจะมีพฤติกรรมกรการแย่งของเล่นผู้อื่น การแสดงอารมณ์โมโห / กริคร้อง / ทำร้ายตนเองหรือคนอื่น เมื่อคนอื่นหยิบของไปใช้ และส่วนน้อยที่กล่าวขอบคุณเมื่อผู้อื่นให้ยืมสิ่งของ และเข้าใจการขออนุญาตและการขอยืม

2.3.2) การเข้ากลุ่ม พบว่านักเรียนออทิสติกส่วนใหญ่ มีปัญหาพฤติกรรม การไม่ยอมรับเมื่อแพ้ และบางครั้งจะเป็นไม่ผู้เริ่มเล่นและนำกิจกรรมให้ผู้อื่นทำตาม บางครั้งไม่สามารถทำตามผู้นำได้ / ปฏิบัติกิจกรรมตามคำบอกของผู้อื่น แต่ไม่พบพฤติกรรม โมโห / กรีดร้อง / ทำร้ายตนเอง / คนอื่นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมโดยไม่ได้บอกล่วงหน้า และไม่พบพฤติกรรม การแสดงความยินดีกับผู้อื่น

2.3.3) การเล่น พบว่าส่วนใหญ่จะมีปัญหาพฤติกรรมการเล่นลำพัง แตกต่างจากเพื่อนที่เล่นรอบ ๆ สอดคล้องกับผลการศึกษาในระยะที่ 1 โดยพบว่าบางครั้ง ยังมีปัญหาพฤติกรรมที่นักเรียนออทิสติกไม่สนใจเล่น ได้แก่เดินไปมามองคนอื่น เล่นชั่วคราว เล่นของเล่นอย่างเดียวกัน แต่ไม่เล่นด้วยกันกับเพื่อน และรวมทั้งไม่พบพฤติกรรมการเล่นและพูดคุยในกลุ่ม หรือการเล่นรวมกลุ่มอย่างมีจุดหมาย มีกติกา มีผู้นำกลุ่มชัดเจน

3) ผู้วิจัยบันทึกการสนทนากลุ่ม ในแบบบันทึกการสนทนา และ วิเคราะห์เหตุการณ์หรือสถานการณ์ทางสังคมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนออทิสติก และร่วมกำหนดเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ร่วม ที่สามารถใช้เรื่องราวทางสังคมในการพัฒนาทักษะสังคม โดยตรวจสอบทบทวนทักษะสังคมที่เป็นปัญหาว่า ในสถานการณ์มีใครเกี่ยวข้องบ้าง (ใคร) เกิดอะไรขึ้นก่อนนักเรียนปฏิบัติตนด้านทักษะทางสังคมที่ไม่เหมาะสม และเกิดอะไรขึ้นทันทีทันใดหลังจากปฏิบัติตนด้านทักษะทางสังคมที่ไม่เหมาะสม (อะไร) พฤติกรรมเกิดขึ้นเมื่อใด (เมื่อไหร่) พฤติกรรมเกิดขึ้นที่ไหน เกิด ณ เวลาและสถานที่ใด (ที่ไหน) และสรุปข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยร่วมกันกำหนดเหตุการณ์หรือสถานการณ์ทักษะทางสังคม ที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ร่วมซึ่งสามารถใช้เรื่องราวทางสังคมพัฒนาทักษะทางสังคมได้ 8 ทักษะย่อย ที่จะนำไปสร้างเรื่องราวทางสังคม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ร่วมวิจัย

4) ผู้วิจัยสรุปข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในการปฏิบัติตนทางสังคมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนออทิสติก ที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ร่วม ที่จะนำไปสร้างเรื่องราวทางสังคม และสะท้อนให้กลุ่มตรวจสอบอีกครั้ง มีดังนี้ (1) การรอคอยเพื่อส่งงานในห้องเรียน (2) อ่านหนังสือในขณะที่เพื่อน ๆ ช่วยกันเก็บของ (3) ผลักเพื่อนเมื่อโกรธ (4) เบื่อหน่ายการทำกรบ้าน (5) สวัสดิคุณครูตอนเช้าโดยไม่มองหน้าสบตา (6) ไม่ให้เพื่อนขอยืมหุ่นยนต์ (7) ไม่ยอมรับว่าวิ่งแข่งแพ้ (ได้ที่ 2) (8) นั่งวาดรูปเมื่อเพื่อนทำกิจกรรมกลุ่ม ส่วน ทักษะการสื่อสารด้วยสัญลักษณ์ที่เล่นสมมติโดยเลียนแบบกริยาอาการจริง และทักษะการเชื่อมโยงเหตุและผลที่เล่นสมมติเป็นเรื่องราวมีจุดเริ่มต้น การดำเนินเรื่องและมีตอนจบ นั้น กลุ่มมีความเห็นร่วมกันว่าไม่ควรใช้เรื่องราวทางสังคมพัฒนาทักษะดังกล่าว แต่ควรพัฒนาด้วยการปฏิบัติในสถานการณ์จริง ดังตาราง 8

ตาราง 8 เหตุการณ์ ความเกี่ยวข้องกับสังคม และทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาของนักเรียนออทิสติกซึ่งจะใช้
เรื่องราวทางสังคมพัฒนาได้

ทักษะสังคม: เหตุการณ์ทางสังคมที่ไม่เหมาะสม	ความเกี่ยวข้องกับสังคม ใคร/อะไร/เมื่อไร/ที่ไหน	ทักษะทางสังคมที่เป็น ปัญหา
(1) การรอคอย: แข่งคิว / ไม่รอคอยจนกว่าจะถึงรอบของ ตนเอง / ไม่ทำตามลำดับขั้น	-เพื่อนๆ ที่เข้าคิวส่งงานก่อน -จะถูกแข่งคิว/เพื่อนไม่ยอม -ท้ายชั่วโมงเมื่อเสร็จงาน -ในห้องเรียน	การแข่งคิวส่งงานใน ห้องเรียน
(2) การปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียน: ทำสิ่งที่ตนเองสนใจในขณะที่ต้องปฏิบัติ กิจกรรมอื่น	-เพื่อนๆ ที่เก็บของเข้าที่ -นร.อ่านหนังสือ/เพื่อนต่อว่า -เมื่อหมดคาบเรียน -ในห้องเรียน	อ่านหนังสือในขณะที่ เพื่อน ๆ ช่วยกันเก็บของ
(3) การแสดงออกทางอารมณ์: แสดงออกโดยใช้กำลัง/ร่างกาย เช่น ตี เพื่อนเมื่อโกรธ	-เพื่อนๆ เล่นฟุตบอล/วิ่งไล่จับ -เพื่อนเตะบอลโดนตัว/นร.ผลักเพื่อน -เมื่อเวลาหลังเลิกเรียน -ในสนามโรงเรียน	ผลักเพื่อนเมื่อ โกรธ
(4) การจัดการกับความรู้สึก : สามารถจัดการกับความรู้สึกเบื้องต้น เช่น บอกว่าเบื่อ บอกว่าไม่ชอบ	-นร. ไม่ยอมทำการบ้าน -แม่บอกให้ทำ/นร.ไม่ทำ -เวลาเย็น -ที่บ้าน	เบื่อนำยการทำการบ้าน
(5) การแสดงความสนใจสร้าง สัมพันธภาพผู้อื่น: มองหน้าสบตาคนอื่น	-คุณครูประจำประตูทางเข้า -ยกมือสวัสดีครู โดยไม่มองหน้า -ตอนเข้าเมื่อมาโรงเรียน -ประตูโรงเรียน	สวัสดีคุณครูตอนเข้าโดย ไม่มองหน้าสบตา
(6) การสื่อสารด้วยสัญลักษณ์: เล่นสมมติโดยเลียนแบบกริยาอาการจริง	-	ไม่ใช่เรื่องราวทางสังคม ควรพัฒนาด้วยการปฏิบัติ
(7) การเชื่อมโยงเหตุและผล: เล่นสมมติเป็นเรื่องราวมีจุดเริ่มต้น การ ดำเนินเรื่อง และมีตอนจบ	-	ไม่ใช่เรื่องราวทางสังคม ควรพัฒนาด้วยการปฏิบัติ
(8) การแบ่งปัน: คนอื่นขอของเล่น / ของใช้ ก็ไม่ให้	-เพื่อนๆ ข้างบ้าน -เพื่อนขอเล่นหุ่นยนต์/นร.ไม่ให้ยืม -ตอนเย็น -ที่บ้าน	ไม่ให้เพื่อนขอยืมหุ่นยนต์
(9) การเข้ากลุ่ม: ยอมรับเมื่อแพ้	-เพื่อนๆ ที่ ๆ ญาติ -นร.วิ่งแข่งได้ที่ 2 /แย่งเป็นที่ 1 -เมื่อวิ่งเข้าเส้นชัยทุกครั้ง -ในสนามที่บ้าน	ไม่ยอมรับว่าวิ่งแข่งแพ้ (ได้ที่ 2)
(10) การเล่น: เล่นลำพัง แตกต่างจาก เพื่อนที่เล่นรอบ ๆ	-เพื่อนๆ ร้องเพลงกลุ่ม -นร.วาดรูป/เพื่อนๆ ทำกิจกรรมกลุ่ม -เมื่อเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ -ในห้องเรียน	นั่งวาดรูปเมื่อเพื่อนทำ กิจกรรมกลุ่ม

2.1.1.2 การปฏิบัติ เพื่อเขียนเรื่องราวทางสังคม ตามหลักการเขียนเรื่องราวทางสังคมที่เสนอโดย Gray (2000)

ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การเขียนเรื่องราวทางสังคม สำหรับพัฒนาทักษะสังคมในนักเรียนออทิสติก ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552 โดยวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญ และนำพฤติกรรมที่เป็นปัญหา มาร่วมเขียนเรื่องราวทางสังคมตามการปฏิบัติตนทางทักษะทางสังคมที่เหมาะสมของนักเรียนออทิสติก 8 สถานการณ์ ได้เรื่องราวทางสังคมสำหรับ 8 สถานการณ์ ๆ ละ 1 เรื่อง รวม 8 เรื่อง ได้แก่

เรื่องที่ 1 เข้าคิวดีกว่านะ สถานการณ์คือ การรอคอยเพื่อส่งงานในห้องเรียน

เรื่องที่ 2 เก็บของเข้าที่กัน สถานการณ์คือ อ่านหนังสือในขณะที่เพื่อน ๆ ช่วยกันเก็บของ

เรื่องที่ 3 นำใจนักกีฬา สถานการณ์คือ ผลักเพื่อนเมื่อโกรธ

เรื่องที่ 4 ทำให้เสร็จดีกว่า สถานการณ์คือ เบื่อหน่ายการทำงานบ้าน

เรื่องที่ 5 สบตากันก่อนสถานการณ์คือ สวัสดิคุณครูตอนเข้าโดยไม่มองหน้าสบตา

เรื่องที่ 6 ของเล่นมีไว้แบ่งปัน สถานการณ์คือ ไม่ให้เพื่อนยืมของเล่น

เรื่องที่ 7 มีแพ้-มีชนะ สถานการณ์คือ ไม่ยอมรับว่าวิ่งแข่งแพ้ (ไค้ที่ 2)

เรื่องที่ 8 มาทำพร้อมกัน สถานการณ์คือ นั่งวาดรูปเมื่อเพื่อนทำกิจกรรมกลุ่ม

ซึ่งการเขียนเรื่องราวทางสังคมมีหลักการเขียนคือเขียนจากมุมมองของเด็ก ประกอบด้วย ประโยคชี้หน้าที่บ่งบอกถึงการตอบสนองที่คาดหวังของสังคม เรื่องละ 1 ประโยค มีประโยคอื่น ๆ ได้แก่ประโยคพรรณนาที่บอกว่าเกิดอะไรที่ไหนทำไม ประโยคมุมมองที่อธิบายถึงความรู้สึกหรือปฏิกิริยาของบุคคลอื่นหรืออธิบายถึงเหตุผลของการตอบสนองนั้น ๆ และประโยคยืนยันที่บ่งบอกจุดสำคัญ อย่างละ 2-5 ประโยค รวมแล้วไม่เกิน 10 ประโยค ซึ่งช่วยสร้างความเข้าใจสถานการณ์ทางสังคมแก่นักเรียนออทิสติกได้ เน้นความกระชับ สั้น ๆ ตรงไปตรงมา มีคำว่าบางครั้งให้สามารถรับการเปลี่ยนแปลง โดยส่วนใหญ่จะพบความยุ่งยากในการใช้ประโยคที่เป็นบวกซึ่งขัดกับความเคยชินที่มักใช้ประโยคปฏิเสธ ตั้งแต่ การตั้งชื่อเรื่อง การเขียนประโยคชี้หน้า เช่น ในสถานการณ์การรอคอยเพื่อส่งงานในห้องเรียน ควรใช้ประโยค “ขณะที่ยืนรอ...ควรอ่านทบทวนแบบฝึกหัดที่ทำไว้แล้ว” มากกว่า “ขณะที่ยืนรอ...ไม่ควรแข่งคิว” ในสถานการณ์ผลักเพื่อนเมื่อโกรธควรใช้ประโยค “ดังนั้น ... ควรยอมรับถ้าเพื่อนได้เตะบอลก่อน แล้ว...จะพยายามวิ่งเร็วขึ้นเพื่อให้ได้เตะบอลด้วย” มากกว่า “ดังนั้น... ไม่ควรผลักเพื่อนเมื่อเพื่อนได้บอล” สำหรับการเขียนประโยคมุมมองก็เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เพื่อสร้างความเข้าใจสถานการณ์ทางสังคมเช่น “คนที่รออยู่แล้วไม่ต้องการให้คนอื่นมาแข่งคิว ... ก็ไม่ควรแข่งคิวเพราะเป็นการเสียมารยาท” ซึ่งแสดงทั้งความรู้สึกของคนอื่น และเหตุผลของพฤติกรรม เมื่อได้เรื่องราวทางสังคมที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเห็นว่าเหมาะสมทั้งรูปประโยค สักส่วนประโยค เนื้อหา และความยาว ของเรื่องราวทางสังคมแล้ว ดังแสดงในตาราง 8 จากนั้น ผู้วิจัยนำเรื่องราวทางสังคมไปวาดภาพประกอบ จัดทำรูปเล่มเป็นฉบับร่าง

ตาราง 9 เรื่องราวทางสังคม สำหรับพัฒนาทักษะสังคมของนักเรียนออทิสติกฉบับทั่วไป

1	สถานการณ์: การรอคอยเพื่อส่งงานในห้องเรียน ชื่อเรื่อง: เข้าคิวคิวว่านะ	รูปแบบ ประโยค
1)	เมื่อ (ต) เรียนหนังสือวิชาภาษาไทย ในห้องเรียน	พรรณนา
2)	คุณครูจะให้ทำแบบฝึกหัดท้ายชั่วโมงเสมอ ๆ	พรรณนา
3)	เมื่อทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้วต้องส่งให้ครูตรวจ	พรรณนา
4)	การส่งงานที่ดีต้องเข้าแถว ใครมาก่อนอยู่ข้างหน้า ใครมาช้าอยู่ข้างหลัง	พรรณนา
5)	บางครั้ง (ต) ทำงานเสร็จก่อน (ต)สามารถส่งให้ครูตรวจได้เลย	มุมมอง
6)	แต่บางครั้ง (ต) เสร็จช้า ต้องเข้าแถวรอหลังเพื่อน ทำให้ (ต) รู้สึกหงุดหงิด	มุมมอง
7)	(ต) ต้องบอกตัวเองว่า ไม่ใช่ใครรอจนนะ เพื่อนคนอื่นที่มาช้ากว่า (ต) ก็ต้องรอเหมือนกัน	มุมมอง
8)	คนที่รออยู่แล้ว ไม่ต้องการให้คนอื่นมาแซงคิว (ต) ก็ไม่ควรแซงคิวคนอื่นเพราะเป็นการเสียมารยาท	มุมมอง
9)	ขณะที่ยืนรอ (ต) ควรอ่านทบทวนแบบฝึกหัดที่ทำไว้แล้ว จนกว่าจะถึงคิวของ (ต) เพื่อส่งครู	ชี้แนะ
10)	ครูจะดีใจและชมที่ (ต) เข้าแถวส่งงาน และ (ต) เองก็มีความสุขที่ส่งงานอย่างด้วยมารยาทที่ดี	มุมมอง
2	สถานการณ์: อ่านหนังสือในขณะที่เพื่อน ๆ ช่วยกันเก็บของชื่อเรื่อง: เก็บของเข้าที่กัน	
1)	เวลาหมดคาบเรียน	พรรณนา
2)	คุณครูจะให้นักเรียนเก็บของเข้าที่เป็นระเบียบ	พรรณนา
3)	(ก)ชอบอ่านหนังสือมาก จึงมักอ่านหนังสือในห้องเรียนเป็นประจำ	มุมมอง
4)	เมื่อเพื่อนช่วยกันเก็บของเข้าที่ (ก)ควรจะเก็บของเข้าที่ก่อน แล้วจึงมาอ่านหนังสือที่ (ก) ชอบอีกครั้ง	ชี้แนะ
5)	คุณครูก็จะชมว่า(ก) ปฏิบัติตามระเบียบของห้อง (ก) ก็ได้อ่านหนังสืออย่างมีความสุข	มุมมอง
3	สถานการณ์: ผลักเพื่อนเมื่อ โกรธ ชื่อเรื่อง: นำใจนักกีฬา	
1)	เวลาเย็นหลังเลิกเรียน (ล) ชอบเล่นฟุตบอลที่สนามกับเพื่อนก่อนกลับบ้านทุกวัน	พรรณนา
2)	ฟุตบอลเป็นกีฬาที่แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม ผลัดกันเล่นตามกติกา มารยาทที่ดี คือ ใช้ “เท้า” เท่านั้น ห้ามไม่ให้มือถูกบอลหรือถูกคนอื่น	พรรณนา
3)	แต่ละทีมต้อง “ทำประตู” คือช่วยกันเตะบอลเข้าประตูของทีมตรงข้าม	พรรณนา
4)	บางครั้งทีมของ (ล) “ทำประตู” ได้มากกว่า ถือว่าเป็นผู้ “ชนะ” อีกทีมก็เป็นผู้ “แพ้”	พรรณนา
5)	การผลัดกันเล่น ผลัดกัน “แพ้-ชนะ” เป็นการฝึกน้ำใจ นักกีฬาที่ดี	มุมมอง
6)	บางครั้ง (ล) วิ่งเร็วกว่า ก็ได้เตะบอลก่อน	มุมมอง
7)	คนอื่นที่วิ่งเร็วกว่า ก็ควรได้เตะบอลก่อนเช่นกัน	มุมมอง
8)	ดังนั้น (ล) ควรยอมรับถ้าเพื่อนได้เตะบอลก่อน แล้ว(ล)จะพยายามวิ่งเร็วขึ้นเพื่อให้ได้เตะบอลด้วย	ชี้แนะ
9)	ถ้าทุกคนเล่นฟุตบอลโดยใช้เท้าเตะ ไม่ใช่ใช้มือผลัก ก็จะได้เล่นกันอย่างสนุกสนาน	มุมมอง
4	สถานการณ์: เบื่อหน่ายการทำกรบ้าน ชื่อเรื่อง: ทำให้เสร็จดีกว่า	
1)	ตอนเย็น (ต)กับพี่ ต้องทำการบ้านทุกวัน	พรรณนา
2)	(ต)มักรู้สึกเบื่อมาก ที่ต้องทำการบ้านซ้ำ ๆ และทุกวัน	มุมมอง
3)	คนอื่นก็ต้องทำการบ้านเพื่อฝึกฝนทักษะเหมือนกัน	พรรณนา
4)	การทำการบ้านเป็นการฝึกฝนทักษะที่ดี และมีการบ้านส่งตรงเวลา เป็นการแสดงว่าเด็กมีความรับผิดชอบ	มุมมอง
5)	ดังนั้น (ต)ควรจะกำหนดเวลา และทำการบ้านให้เสร็จ ตามเวลาที่กำหนดไว้	ชี้แนะ
6)	คุณครูก็จะชมว่า(ต)เป็นเด็กดีมีความรับผิดชอบ	มุมมอง

ตาราง 8 เรื่องราวทางสังคม สำหรับพัฒนาทักษะสังคมของนักเรียนออทิสติกฉบับทั่วไป (ต่อ)

5	สถานการณ์: สวีตตี้คุณครูตอนเช้าโดยไม่มองหน้าสบตา ชื่อเรื่อง: สบตากันก่อน	รูปแบบ ประโยค
1)	เมื่อพบเจอคุณครู นักเรียนควรมีมารยาททักทายคุณครูก่อน	พรรณนา
2)	มารยาทที่ดีในการทักทายกัน คือการ “มองหน้าสบตา”	พรรณนา
3)	แต่บางครั้ง จะขมมือไหว้และกล่าวคำว่าสวัสดี ด้วย ถ้าเป็นการพบกันครั้งแรกของวันนั้น	พรรณนา
4)	การ “มองหน้าสบตา” เป็นมารยาทที่ดีในการทักทายกันที่นักเรียนทุกคนปฏิบัติ	พรรณนา
5)	เมื่อ (ก) ทักทายคุณครู ด้วยการมองหน้าสบตา ทำให้ครูรู้สึกยินดี มีความสุข	มุมมอง
6)	แต่ถ้าเราไม่ทักทายกัน คนอื่นจะรู้สึกที่เราโกรธกันจนไม่ยอมมองหน้า	มุมมอง
7)	(ก) ควรจะมองหน้าสบตาครูก่อน เพื่อเป็นการทักทายคุณครู	ชี้แนะ
8)	คุณครูก็จิตใจและชมว่า (ก) เป็นเด็กดีมีมารยาท	มุมมอง
6	สถานการณ์: ไม่ให้เพื่อนขโมยของเล่น ชื่อเรื่อง: ของเล่นมีไว้แบ่งปัน	
1)	เมื่อเด็ก ๆ เล่นของเล่นด้วยกัน	พรรณนา
2)	บางครั้งเพื่อน ก็แบ่งของเล่นให้ (ล) เล่น บางครั้ง (ล) ก็แบ่งของเล่นให้เพื่อน	พรรณนา
3)	การ “แบ่งปัน” ของเล่นซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่ดี แสดงถึงความเอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ	มุมมอง
4)	(ล) ควรแบ่งของเล่นกับเพื่อน เพื่อจะได้เล่นด้วยกัน	ชี้แนะ
5)	ถ้า(ล)แบ่งให้เพื่อนเล่น เพื่อนก็จะแบ่งให้ (ล)เล่นด้วยเหมือนกัน	มุมมอง
6)	ทุกคนก็จะได้เล่นกันอย่างมีความสุข	มุมมอง
7	สถานการณ์: ไม่ยอมรับว่าวิ่งแข่งแพ้ (ไค้ที่ 2) ชื่อเรื่อง: มีแพ้-มีชนะ	
1)	เวลาที่(ต)อยู่บ้าน (ต)ชอบทำอะไรหลาย ๆ อย่าง	พรรณนา
2)	บางครั้ง (ต)อ่านหนังสือ บางครั้ง (ต)ดูการ์ตูนทางโทรทัศน์	พรรณนา
3)	บางครั้ง (ต)เล่นกับพี่ ๆ และญาติ ๆ พวกเราชอบเล่นวิ่งแข่งกัน	พรรณนา
4)	(ต)ชอบเกมนี้มาก เราจะตั้งแถวหน้ากระดาน แล้ววิ่งให้ถึงเส้นชัย	พรรณนา
5)	ถ้าใครวิ่งถึงก่อนคนแรก คนนั้นก็ชนะ ไค้ที่ 1	มุมมอง
6)	(ต) มักจะอยากเป็นผู้ชนะทุกครั้ง	มุมมอง
7)	แต่บางครั้ง คนอื่นวิ่งเร็วกว่า ถึงเส้นชัยก่อน	มุมมอง
8)	(ต)ต้องบอกตัวเองว่า ไม่เป็นไรหรอกนะ ไค้ที่ 2 บ้างก็ดี เพราะการเล่นกีฬาไม่มีแพ้มีชนะ	ชี้แนะ
9)	เมื่อ(ต)ไค้ที่ 1 คนอื่นก็ต้องยอมรับว่าไค้ที่ 2	มุมมอง
10)	ถ้า(ต)ยอมรับกติกาการแข่งขัน ก็จะได้เล่นกับพี่ ๆ ต่ออย่างสนุกสนาน	มุมมอง
8	สถานการณ์: นั่งวาดรูปเมื่อเพื่อนทำกิจกรรมกลุ่ม ชื่อเรื่อง: มาทำพร้อมกัน	
1)	เวลาที่ (ก)อยู่โรงเรียน คุณครูจะพาเพื่อน ๆ ทำกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง	พรรณนา
2)	บางครั้งก็เป็นกิจกรรมเล่นในสนาม บางครั้งก็เป็นกิจกรรมร้องเพลง	พรรณนา
3)	(ก)มักจะวาดรูปในสมุดเสมอ ๆ ไม่สนใจอยากร่วมกิจกรรมที่เพื่อน ๆ ทำ	พรรณนา
4)	เด็ก ๆ ส่วนใหญ่จะทำกิจกรรมพร้อม ๆ กัน กับเพื่อน	พรรณนา
5)	ถ้า(ก)ไม่ร่วมกิจกรรมพร้อมกันกับเพื่อน เพื่อนๆ จะรู้สึก(ก)ไม่รักเพื่อน	มุมมอง
6)	(ก)ควรจะร่วมเล่นและทำกิจกรรมพร้อมกับเพื่อนก่อน แล้วจึงมาวาดรูปที่ (ก)ชอบ	ชี้แนะ
7)	ทุกคนจะได้เล่น และทำกิจกรรมที่ตัวเองชอบอย่างมีความสุข	มุมมอง

2.1.1.3 การสังเกต เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบของประโยค และความถูกต้องของเรื่องราวทางสังคม

นำเรื่องราวทางสังคมที่มีเนื้อหาครบถ้วนตามเกณฑ์ของการเขียนเรื่องราวทางสังคมที่เสนอโดย Gray (2000) ไปวาดภาพประกอบเรื่อง แล้วประชุมสนทนากลุ่มผู้ร่วมวิจัย 15 คน ในวันที่ 18 เมษายน 2552 เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ของเรื่องราวทางสังคมฉบับร่างที่มีเนื้อหาและรูปภาพประกอบ พร้อมกับให้ข้อมูลในการปรับปรุงและร่วมกันแก้ไขเรื่องราวให้เหมาะสมกับนักเรียนออทิสติก ระดับประถมศึกษา ตามเกณฑ์การตรวจสอบ โดยใช้แบบตรวจสอบเรื่องราวทางสังคมของอัญชลี สารรัตน์ (2551) ซึ่งการตรวจสอบเรื่องราวทางสังคมครั้งนี้ มีแก้ไขในประเด็น การมีภาษาที่เหมาะสม และไม่ทำให้เกิดความคิด เช่น “คนส่วนใหญ่จะทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่น ๆ” แก้ไขเป็น “เด็กส่วนใหญ่จะทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนคนอื่น ๆ” “เวลาเย็นหลังเลิกเรียน...ชอบเล่นอะไรหลายอย่างที่สนาม” แก้ไขเป็น “เวลาเย็นหลังเลิกเรียน...ชอบเล่นฟุตบอลที่สนาม” สำหรับภาพประกอบเรื่องที่ทำให้เข้าใจง่าย มีการปรับปรุงด้านการแสดงสีหน้าที่ชัดเจนมากกว่าปกติ เช่น “ดีใจ” ให้เน้นใบหน้าที่ยิ้มปากกว้าง “หงุดหงิด” ให้เพิ่มควันไฟ หรือเส้นสายที่แสดงความยุ่งยาก ส่วนกิริยาอาการ “การแข่งคิว” ให้เน้นการยื่นแขนขาออกจากแถวมากกว่าปกติ และให้เพิ่มกล่องคำพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น “ไปเตะบอลกันเถอะ” “ไม่ชอบเล่น” “อยากให้เดินทีหลัง” สำหรับรูปเล่ม ควบคุมขนาดลงเป็นขนาดเอสี่ แบ่งครึ่ง เพื่อให้สามารถพกพาสะดวก เปิดอ่านได้ง่าย

2.1.1.4 การสะท้อนกลับ เพื่อปรับปรุงเรื่องราวทางสังคม

นำผลการตรวจสอบความถูกต้องของการเขียนเรื่องราวทางสังคมมาวิเคราะห์ สรุปข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่ม ปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเป็นเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีความเห็นว่า การเขียนเรื่องราวทางสังคมมีข้อยุ่งยากตรงการใช้ข้อความทางบวก และมีประโยคขึ้นนำชัดเจน จะทำให้นักเรียนออทิสติกเข้าใจสถานการณ์ทางสังคม เป็นวิธีการผู้ดูแลสามารถทำได้เอง และเป็นวิธีที่คนอื่นทำได้ไม่ดีเท่าผู้ปกครองใกล้ชิด และการมีเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไปจะใช้เป็นแนวทางการสร้างเรื่องราวทางสังคมเรื่องอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น

2.1.2 วงจรที่ 2 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคล (เมษายน-พฤษภาคม 2552) ได้แก่

2.1.2.1 การวางแผน เพื่อกำหนดนักเรียนเป้าหมายและทักษะสังคมที่เป็นปัญหาในการเรียนร่วม สำหรับสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคล

1) เลือกนักเรียนออทิสติกที่มีปัญหาทักษะทางสังคม จำนวน 1 คน โดยเป็นนักเรียนเพศชาย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น

2) ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมนักเรียนออทิสติกเป้าหมาย ในสภาพแวดล้อมจริงในโรงเรียนเป็นเวลา 1 สัปดาห์ เพื่อค้นหาทักษะสังคมที่เป็นปัญหาในการเรียนร่วมประกอบการสนทนากลุ่ม พบว่านักเรียนเป้าหมายสามารถอ่านหนังสือได้ เรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนทั่วไปตามเกณฑ์อายุ มีทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาทั้งด้าน 3 ด้าน คือ การควบคุมตนเอง การสื่อความหมายกับคนอื่น การเล่นและทำงานร่วมกับคนอื่น

3) สนทนากลุ่มระหว่างครูผู้สอนจำนวน 4 คน และผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ในวันที่ 8 พฤษภาคม 2552 เพื่อร่วมกันวิเคราะห์การปฏิบัติทักษะทางสังคมที่ไม่เหมาะสม กำหนดพฤติกรรมเป้าหมายของนักเรียนออทิสติกเป้าหมายร่วมกับครูและผู้ปกครอง ดังนั้น นักเรียนออทิสติกเป้าหมายมีพฤติกรรมทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหารบกวนการเรียนร่วม ต้องการการพัฒนาเบื้องต้นก่อนดังนี้คือ 1) ทักษะการรอคอย พบว่ามีการ

แข่งคิวส่งงานในห้องเรียนทุกวิชา 2) ทักษะการปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียน พบว่า มีการเดินออกนอกแถว เมื่อมีการเข้าแถวเดินไปสถานที่ต่าง ๆ เช่นเปลี่ยนห้องเรียน/ไปโรงอาหาร 3) ทักษะการแสดงออกทางอารมณ์ พบว่ามีการตีเพื่อน เมื่อเพื่อนทำไม่ถูกใจหรือไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย เช่น เพื่อนมาชักชวนไปเล่น / เพื่อนออกเดินไปก่อน / เพื่อนส่งของเช่นซองหรือหนังสือให้คนอื่นก่อน

2.1.2.2 การปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงเรื่องราวทางสังคมให้เหมาะสมกับนักเรียนเป้าหมาย

1) เลือกเรื่องราวทางสังคมที่สร้างไว้จากวงจรที่ 1 (ฉบับทั่วไป) คือเลือก เรื่อง “เข้าคิวคิวว่านะ” สำหรับทักษะการรอคอยของนักเรียนออทิสติกเป้าหมายที่มีการแข่งคิวส่งงานในห้องเรียนทุกวิชา และเขียนเพิ่มเติมอีก 2 เรื่อง ดังนี้ เรื่อง “เดินเป็นแถวดีกว่า” สำหรับทักษะการปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียนที่นักเรียนออทิสติกเป้าหมายมีการเดินออกนอกแถว ไปสถานที่ต่าง ๆ เช่นเปลี่ยนห้องเรียน/ไปโรงอาหาร และเรื่อง “บอกกันดี ๆ ก็ได้” สำหรับทักษะการแสดงออกทางอารมณ์ของนักเรียนออทิสติกกลุ่มเป้าหมายที่มีการตีเพื่อน เมื่อเพื่อนทำไม่ถูกใจหรือไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย โดยยึดหลักเกณฑ์การเขียนคือเขียนจากมุมมองของนักเรียนออทิสติกเป้าหมาย เน้นความกระชับ สั้น ๆ ตรงไปตรงมา มีคำว่าบางครั้งให้สามารถรับการเปลี่ยนแปลงใช้ประโยคเชิงบวก ที่ประกอบด้วยประโยคชี้หน้าที่บ่งบอกถึงการตอบสนองที่คาดหวังของสังคมเรื่องละ 1 ประโยค มีประโยคอื่น ๆ ได้แก่ประโยคพรรณนาที่บอกว่าเกิดอะไรที่ไหนทำไม ประโยคมุมมองที่อธิบายถึงความรู้สึกหรือปฏิกิริยาของบุคคลอื่นหรืออธิบายถึงเหตุผลของการตอบสนองนั้น ๆ และประโยคยืนยันที่บ่งบอกจุดสำคัญ อย่างละ 2-5 ประโยค รวมแล้วไม่เกิน 10 ประโยค ซึ่งช่วยสร้างความเข้าใจสถานการณ์ทางสังคมแก่นักเรียนออทิสติกเป้าหมายได้

2) สนทนากลุ่มวิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2552 โดยร่วมกันปรับภาษาให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายโดยใช้ชื่อเล่นของกลุ่มเป้าหมาย ปรับรูปภาพประกอบให้เป็นเด็กชายใส่แว่นตา และขยายตัวหนังสือใหญ่ขึ้นเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายสายตาสั้น แล้วนำไปทำรูปเล่มขนาดเอสี่แบ่งครึ่ง พิมพ์สี่สวยงาม เหมาะสมกับความสามารถในการอ่าน และดึงดูดความสนใจกลุ่มเป้าหมายให้อยากอ่านและใช้

2.1.2.3 การสังเกต เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของเรื่องราวทางสังคม

ผู้วิจัยนำเรื่องราวทางสังคมที่ปรับปรุงแล้ว มาดำเนินการดังนี้

1) ตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามสูตร IOC พบว่าได้ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ระหว่าง 0.6-1.00 ได้คัดเลือกไว้ใช้ทุกประโยค อย่างไรก็ตามผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงแต่ละประโยคจนได้เรื่องราวทางสังคม โดยมีประเด็นดังนี้

1.1) การใช้คำว่า “นักเรียนที่ดี ต้องรอส่งครูตามลำดับก่อนหลัง” อาจทำให้นักเรียนออทิสติกไม่เข้าใจหรือไม่ใช่มุมมองของนักเรียนออทิสติก ควรใช้คำว่า “นักเรียนที่น่ารัก ต้อง..”

1.2) ควรระบุให้ชัดเจนเช่น “ไม่ควรแข่งคิวคนอื่น” ควรใช้คำว่า “ไม่ควรแข่งคิวเพื่อน” หรือ “...ได้เดินก่อนใคร” ควรใช้คำว่า “...ได้เดินก่อนเพื่อน” หรือ “คนที่ไม่พอใจ ควรจะพูดบอกไปเลย” ควรใช้คำว่า “คนที่ไม่พอใจ ควรจะพูดบอกเพื่อนให้เขารู้ว่า”

2) ผู้วิจัยแก้ไขประเด็นต่าง ๆ ร่วมกับครูและผู้ปกครองจนครบถ้วน สรุปเรื่องราวทางสังคมสำหรับนักเรียนออทิสติกกลุ่มเป้าหมายมีจำนวน 3 เรื่อง ในวันที่ 12 มิถุนายน 2552 ดังตาราง 10

ตาราง 10 เรื่องราวทางสังคม สำหรับพัฒนาทักษะสังคมของนักเรียนออทิสติกฉบับเฉพาะบุคคล

<p>เรื่องที่ 1 : เข้าคิวดีกว่านะ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เมื่อ (ก) เรียนวิชาต่าง ๆ ในห้องเรียน 2) บางครั้งคุณครูจะให้ทำแบบฝึกหัดท้ายชั่วโมง และส่งให้ครูตรวจเมื่อทำเสร็จแล้ว 3) การส่งงานที่ดี ต้อง “เข้าคิว” ใครมาก่อนอยู่ข้างหน้า ใครมาช้าอยู่ข้างหลัง 4) บางครั้ง (ก) ทำงานเสร็จก่อน (ก) สามารถส่งครูตรวจก่อน 5) แต่บางครั้ง (ก) เสร็จช้า ต้องเข้าแถวรอหลังเพื่อน ทำให้ (ก) รู้สึกเบื่อและหงุดหงิด 6) (ก) ต้องบอกตัวเองว่า ไม่เป็นไรหรอกนะ เพื่อนคนอื่นที่มาช้ากว่า(ก) เขาก็ต้องรอเหมือนกัน 7) นักเรียนที่ดี ต้องรอส่งครูตามลำดับก่อน-หลังเหมือนกันทุกคน 8) คนที่รออยู่แล้ว ไม่ต้องการให้คนอื่นมาแซงคิว (ก) ก็ไม่ควรแซงคิวคนอื่นเพราะเป็นการเสียมารยาท 9) ขณะที่ยืนรอคิว (ก) ควรอ่านบททวนแบบฝึกหัดที่ทำไว้แล้ว จนกว่าจะถึงคิวของ (ก) เพื่อส่งครู 10) ครูจะดีใจและชมที่ (ก) เข้าแถวส่งงาน และ (ก) เองก็มีความสุขที่ส่งงานอย่างด้วยมารยาทที่ดี
<p>เรื่องที่ 2 : เดินเป็นแถวดีกว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) บ่อยครั้ง ที่มีการเดินไปทำกิจกรรม ตามสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน 2) คุณครูจะให้ให้นักเรียนเข้าแถว แล้วเดินตามเพื่อนคนข้างหน้าไป เพื่อความเป็นระเบียบ 3) บางครั้ง(ก) ยืนหัวแถว ได้เดินก่อนใคร 4) แต่บางครั้ง(ก) ยืนเข้าแถวอยู่ข้างหลัง ได้เดินตามเพื่อน (ก) รู้สึกหงุดหงิด อยากเดินเร็ว ๆ ออกนอกแถว 5) (ก) ต้องบอกตัวเองว่า นักเรียนทุกคนต้องปฏิบัติตามระเบียบ คือเดินในแถวตามลำดับก่อน-หลัง 6) คุณครูอยากให้นักเรียนทุกคนเดินเป็นระเบียบ อยู่ในแถว 7) เพื่อน ๆ ก็ไม่อยากจะใครแตกแถว อยากให้ถึงที่หมายตามลำดับ 8) (ก) ควรเดินอยู่ในแถว จนถึงที่หมาย 9) การเดินเป็นแถว แสดงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียน
<p>เรื่องที่ 3 : “บอกกัน” ดีทีก็ได้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ในโรงเรียนมีหลายอย่างที่เพื่อน ๆ ทำไม่ถูก (ก) จะดีเพื่อนทันทีที่ไม่พอใจเมื่อเกิดสิ่งที่ “ผิดคาดหมาย” 2) สิ่งที่ “ผิดคาดหมาย” เช่น เพื่อนเดินก่อน ส่งข้ออื่นก่อน มาหยอก/มาชวน(ก) ไปเล่น 3) การทำอะไรของคนหลายคน จำเป็นต้องมีก่อน-หลัง เกิดขึ้นเสมอ เพราะทำได้ทีละคน 4) เพื่อนที่มาชวนก็เพราะอยากเล่นด้วยกัน(ก) 5) ทุกคนต่างพบกับสิ่งที่ “ผิดคาดหมาย” แล้วไม่พอใจเช่นกัน 6) คนที่ไม่พอใจ ควรจะพูดออกไปเลยว่า “ไม่ชอบ...” หรือ “อยากให้...ทำแบบที่ชอบ” 7) เพื่อนอยากให้(ก) บอกว่า “ไม่ชอบให้เดินก่อน เดินพร้อม(ก)นะ” “อยากให้ส่งข้อให้(ก)ด้วย” “ไม่ชอบ(ก) ยังไม่ยอมเล่น” 8) คนที่ถูก(ก) ดี จะเสียใจ โกรธ และอาจเกิดการตีกันอีก 9) (ก) จะพยายามพูด “บอก” ความต้องการให้เพื่อนรู้เมื่อเกิดสิ่งที่ “ผิดคาดหมาย” 10) การ “บอกกัน” ดีกว่า “ตีกัน” ทุกคนชอบให้ “บอกกัน” มากกว่า

3) ครูประจำชั้นนำเรื่องราวทางสังคมที่ปรับปรุง ไปทดลองอ่านกับนักเรียนออทิสติก ในวันที่ 17-19 มิถุนายน 2552 วันละ 1 เรื่อง เพื่อตรวจสอบเนื้อหา รูปภาพ และวิธีการนำไปใช้ พบว่าไม่มีรายการปรับปรุงแก้ไข สามารถนำไปใช้ได้ดี ดึงดูดนักเรียนออทิสติกเป้าหมายสนใจอ่านจนจบ

2.1.2.4 การสะท้อนกลับ เพื่อปรับปรุงเรื่องราวทางสังคม

สรุปข้อมูลที่ได้จากการความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และประชุมร่วมกับครูประจำชั้นและผู้ปกครองเพื่อให้ข้อคิดเห็นสำหรับปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้ปกครองรู้สึกว่าเป็นเรื่องน่าสนใจอยากนำไปใช้ ครูประจำชั้นเห็นว่าควรเพิ่มเติมลักษณะของรูปเล่มให้นำใช้ ทนทาน โดยใช้กระดาษที่มีความหนาขึ้น เช่น กระดาษวาดเขียนในการจัดทำเป็นเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคลเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยระยะที่ 3

2.2 การอภิปรายผล การวิจัยระยะที่ 2 การพัฒนาเรื่องราวทางสังคม เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการประกอบด้วย 2 วงจร ได้แก่ วงจรที่ 1 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไป และวงจรที่ 2 การสร้างเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคล สามารถอภิปรายผล ดังนี้

เรื่องราวทางสังคมฉบับทั่วไปทั้ง 8 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 เข้าใจดีกว่านะ สถานการณ์คือ ไม่รอคอยเพื่อส่งงานในห้องเรียน เรื่องที่ 2 เก็บของเข้าที่กัน สถานการณ์คือ อ่านหนังสือในขณะที่เพื่อน ๆ ช่วยกันเก็บของ เรื่องที่ 3 นำใจนักกีฬาสถานการณ์คือ ผลักเพื่อนเมื่อโกรธ เรื่องที่ 4 ทำให้เสร็จดีกว่า สถานการณ์คือ เบื่อหน่ายการทำกรบ้าน เรื่องที่ 5 สบตากันก่อนสถานการณ์คือ สวัสดิคุณครูตอนเช้าโดยไม่มองหน้าสบตา เรื่องที่ 6 ของเล่นมีไว้แบ่งปัน สถานการณ์คือ ไม่ให้เพื่อนยืมของเล่น เรื่องที่ 7 มีแพ้-มีชนะ สถานการณ์คือ ไม่ยอมรับว่าวิ่งแข่งแพ้ (ได้ที่ 2) เรื่องที่ 8 มาทำพร้อมกัน สถานการณ์คือ นั่งวาดรูปเมื่อเพื่อนทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นตัวอย่างในการใช้พัฒนาทักษะสังคมในแต่ละทักษะย่อย เป็นเรื่องสั้นๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ทางสังคมไม่เกิน 10 บรรทัด

เรื่องราวทางสังคมที่เขียนขึ้นนี้ ส่วนใหญ่ประกอบด้วยประโยค 3 รูปแบบ คือ พรรณนา มุมมอง และชี้แนะ ซึ่งประโยคพรรณนาจำนวน 2-5 ประโยคจะช่วยอธิบายให้นักเรียนออกทิสติกเข้าใจว่า ถ้าเห็นหรือได้ยินอะไรในสถานการณ์นั้น ควรจะทำอะไรทั้งพฤติกรรมและคำพูด โดยเน้นสถานการณ์ทางสังคม สำหรับประโยคมุมมองจำนวน 2-5 ประโยคได้รับแนวคิดจากทฤษฎีของจิตใจ ซึ่งอธิบายว่าการเข้าใจกฎของสังคมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ และนักเรียนออกทิสติกไม่สามารถอ่านสถานการณ์ทางสังคมได้ถูกต้องเหมือนเด็กปกติ ส่วนประโยคชี้แนะจำนวน 1 ประโยคเป็นประโยคที่สำคัญเพื่อชี้แนะให้นักเรียนออกทิสติกแสดงพฤติกรรมตอบสนองได้เหมาะสม สอดคล้องกับหลักการสร้างเรื่องราวทางสังคมต้นแบบ (Social Story™) (Reynhout & Carter, 2006) ที่ Gray พัฒนาขึ้นประกอบด้วยประโยคตรงไปตรงมาสั้น ๆ 3 ชนิด ได้แก่ ประโยคพรรณนา ชี้แนะ และมุมมอง (descriptive, directive, and perspective sentence) โดยในปัจจุบันได้พัฒนาขึ้นเป็นประโยคพื้นฐาน 4 ชนิด ได้แก่ ประโยคพรรณนา ชี้แนะ มุมมอง และยืนยัน (descriptive, directive, perspective, and affirmative sentence) ซึ่งประโยคยืนยันจะช่วยเพิ่มความหมายของประโยคต่าง ๆ รวมทั้งแสดงถึงคุณค่าหรือความคิดทางวัฒนธรรมร่วมของสังคม ซึ่งจะใช้ได้ดีในนักเรียนออกทิสติกวัยเด็กโตหรือผู้ใหญ่

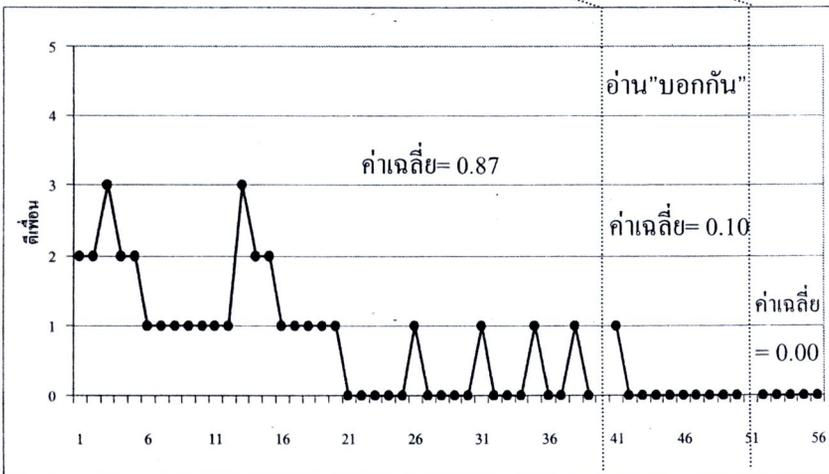
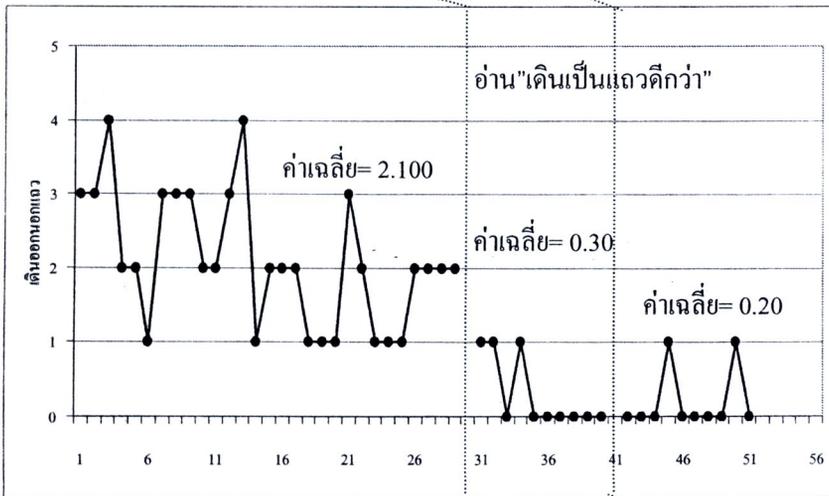
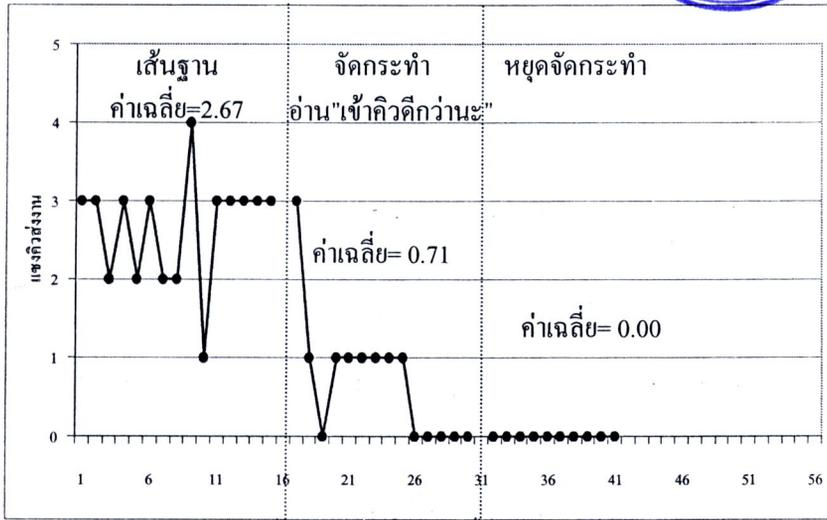
อย่างไรก็ตามการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเรื่องราวทางสังคมให้เหมาะสมตามเกณฑ์การตรวจสอบเรื่องราวทางสังคมที่อัญชลี สารรัตน์ (2551) ปรับปรุงจาก The Social Story Checklist (Gray, 2000) ที่ประกอบด้วย การมีคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป มีการระบุว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม มีการเขียนจากมุมมองของเด็ก มีเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์หรือเชิงบวก สัดส่วนของประโยคที่เหมาะสม มีภาษาที่เหมาะสม และไม่ทำให้ตีความผิด มีคำศัพท์ที่ทำให้นักเรียนออกทิสติกมีความสุขหรือไม่เศร้าเสียใจ มีภาพประกอบเรื่องที่ทำให้เข้าใจง่าย ความยาวเหมาะสมกับช่วงความสนใจของนักเรียนออกทิสติก มีความเหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนออกทิสติก ดึงดูดความสนใจนักเรียนออกทิสติกให้อยากอ่านและใช้ เป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผู้เขียนเรื่องราวทางสังคมต้องมีการสังเกตว่าสถานการณ์ใดที่เป็นปัญหา และสังเกตดูการ

ตอบสนองของเด็ก เพื่อดูว่าเด็กแปลการจัดลำดับทางสังคมผิดหรือไม่ แล้วจึงเขียนเรื่องราวทางสังคม โดยอธิบาย ลำดับความสัมพันธ์ของสถานการณ์ และการตอบสนองที่เหมาะสม เน้นทักษะทางสังคมด้านพฤติกรรมทางสังคม มีรูปแบบ วัตถุประสงค์ ชัดเจน ตามลำดับขั้น เพื่อให้ได้เรื่องราวทางสังคมที่ดีที่อธิบายเหตุการณ์จาก มุมมองของนักเรียนออทิสติก และชี้ให้นักเรียนออทิสติกปฏิบัติตัวได้เหมาะสม (Richard, 2000) และ เนื่องจากนักเรียนออทิสติกมีจุดแข็งคือการเรียนรู้ด้วยภาพ ดังนั้นจึงสร้างเรื่องราวทางสังคมที่มีภาพประกอบ ใน สถานการณ์เฉพาะ ด้วยเรื่องราวสั้นกระชับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาว่า การใช้เรื่องราวทางสังคมเป็น วิธีที่มีประสิทธิภาพในการสอนทักษะทางสังคมที่เหมาะสมในสังคมทั่วไปสำหรับนักเรียนออทิสติก (Andrew, 2004; Gray, 2000; Smith, 2001, Quirmbach et al., 2008) และเป็นวิธีสร้างทักษะทางสังคมที่ไม่ต้องลงทุนสูง ผู้ปกครองและครูสามารถสร้างและใช้ได้ในทุกสถานการณ์

สำหรับเรื่องราวทางสังคมฉบับเฉพาะบุคคลจำนวน 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1: เข้าคิวดีกว่านะ เรื่องที่ 2: เดิน เป็นแถวดีกว่า เรื่องที่ 3: “บอกกัน” ดีก็ได้ เป็นการเขียนเรื่องราวทางสังคมโดยการสังเกตการปฏิบัติทางทักษะ ทางสังคมของนักเรียนออทิสติกกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการสังเกตทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ได้พฤติกรรมที่เป็น ปัญหาที่แท้จริง และร่วมกันกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายและสถานการณ์ในการปฏิบัติทักษะทางสังคมที่ไม่ เหมาะสมของนักเรียนออทิสติกกลุ่มเป้าหมายกับผู้ปกครองและครู เพื่อให้มั่นใจว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่ จำเป็นต้องแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น

3. การวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลของการใช้เรื่องราวทางสังคม

3.1 ผลการวิจัย การวิจัยระยะที่ 3 การศึกษาผลของการใช้เรื่องราวทางสังคม ใช้การวิจัยกลุ่มตัวอย่าง เดี่ยวแบบหลายพฤติกรรม (single subject design across behavior) รูปแบบ ABA ดำเนินระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง กันยายน 2552 เพื่อศึกษาผลของการใช้เรื่องราวทางสังคม จำนวน 3 เรื่อง สำหรับนักเรียนออทิสติกเป้าหมาย เพศชาย กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และมีพฤติกรรมทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา คือ 1) ทักษะการรอคอย พบว่ามีการแข่งคิวส่งงานในห้องเรียนทุกวิชา 2) ทักษะการปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียน พบว่า มีการเดินออก นอกแถว เมื่อมีการเข้าแถวเดินไปสถานที่ต่าง ๆ เช่นเปลี่ยนห้องเรียน/ไปโรงอาหาร 3) ทักษะการแสดงออกทาง อารมณ์ พบว่ามีการตีเพื่อน เมื่อเพื่อนทำไม่ถูกใจหรือไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย เช่น เพื่อนมาชักชวนไปเล่น / เพื่อนออกเดินไปก่อน / เพื่อนส่งของเช่นช้อนหรือหนังสือให้คนอื่นก่อน ดำเนินระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง กันยายน 2552 ผลการวิจัย มีดังนี้

แผนภาพ 6 การเปรียบเทียบค่าความถี่และค่าเฉลี่ยการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนเป้าหมาย

จากตาราง 11 และแผนภาพ 6 พบว่า

ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านการควบคุมตนเอง คือ มีการแข่งคิวส่งงานในห้องเรียน

ระยะเส้นฐาน (A1) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67

ระยะการจัดกระทำ (B) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.71

ระยะหยุดการจัดกระทำ (A2): มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.00

ทักษะการปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียน คือ มีการเดินออกนอกแถว

ระยะเส้นฐาน (A1) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.10

ระยะการจัดกระทำ (B) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.30

ระยะหยุดการจัดกระทำ (A2): มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.20

ทักษะการแสดงออกทางอารมณ์ คือมีการตีเพื่อน

ระยะเส้นฐาน (A1) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.87

ระยะการจัดกระทำ (B) : มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.10

ระยะหยุดการจัดกระทำ (A2): มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.00

จากการสังเกต ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านต่าง ๆ พบว่า

3.1.1. ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านการควบคุมตนเอง คือ มีการแข่งคิวส่งงานในห้องเรียน พบว่า

ระยะเส้นฐาน (6-31 กรกฎาคม 2552) เมื่อนักเรียนเป้าหมาย ทำแบบฝึกหัดท้ายชั่วโมงเสร็จใน 5 วิชาดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ คัดศัพท์ (เรียนทุกวัน) สังคมศึกษา(เรียนวันจันทร์ และพฤหัสบดี) การงานอาชีพ (เรียนวันพฤหัสบดี และวันศุกร์) แม้จะมีเพื่อนยื่นแถวรอส่งงานกับครูอยู่ก่อนแล้ว นักเรียนจะวิ่งไปอยู่หัวแถวใกล้ครูมากที่สุดแล้วส่งงานให้ครูทันที ส่วนในวิชาคณิตศาสตร์ที่ครูให้ส่งงานโดยวางสมุดไว้ที่โต๊ะ โดยคนที่มาก่อนวางข้างล่างคนต่อมาวางข้างบน นักเรียนเป้าหมายจะวิ่งมาส่งโดยสอดสมุดตนเองไว้ล่างสุด เมื่อครูบอกให้ส่งตามลำดับ นักเรียนเป้าหมายจะขอดูงานของเพื่อนคนที่มาก่อนเพื่อหาข้อที่ผิดแล้วบอกว่าผิดให้กลับไปแก้ไขที่โต๊ะก่อน นักเรียนเป้าหมายจะแสดงอาการเหมือนไม่ได้ยินที่ครูหรือเพื่อนบอกให้ส่งตามลำดับ จะเบียดเพื่อนหรือพยายามสอดสมุดไว้ล่างสุด ระยะการจัดกระทำ (3-21 สิงหาคม 2552) คืออ่านเรื่องราวทางสังคม “เข้าคิวดีกว่านะ” โดยผู้ปกครองดูแลให้อ่านที่บ้านตอนเช้าก่อนมาโรงเรียน ครูประจำชั้นดูแลให้อ่านก่อนเข้าเรียนวิชาแรก (หลังจากเข้าแถว) และเวลาพักกลางวัน โดยนักเรียนเป้าหมายเข้าใจกติกาว่ามาก่อนได้ส่งก่อน และเข้าใจความหมายของการ “เข้าคิว” ระยะแรกนักเรียนเป้าหมายจะมายืนใกล้ๆ โต๊ะครูเพื่อส่งงานก่อน แล้วพุดลอยๆ คล้ายกับถามครูว่า เข้าคิวดีกว่านะ แล้วจึงไปต่อแถว เมื่อจัดกระทำได้สองสัปดาห์นักเรียนเป้าหมายสามารถเข้าคิวส่งงานได้ และเข้าคิวส่งงานทุกครั้งในสัปดาห์ที่สามจึงหยุดการจัดกระทำ และสังเกตพฤติกรรมต่ออีกสองสัปดาห์ (24 สิงหาคม -4 กันยายน 2552) ปัญหาที่พบคือ นักเรียนเป้าหมายจะพยายามตรวจสอบงานของเพื่อนที่มาก่อน ถ้าพบว่ามิใช่ของตนเองจะไม่ยอมให้เพื่อนส่งก่อน ครูต้องบอกว่าครูจะตรวจเองจึงยอม

3.1.2. ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านการปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียน พบว่า นักเรียนเป้าหมายมีการเดินออกนอกแถว เมื่อมีการเข้าแถวเดินไปสถานที่ต่าง ๆ เช่น เปลี่ยนห้องเรียน/ไปโรงอาหาร ระยะเส้นฐาน (6 กรกฎาคม - 21 สิงหาคม 2552) นักเรียนเป้าหมายไม่เข้าใจว่าการเดินไปสถานที่แห่งใหม่ต้องเข้าแถวหน้าห้องก่อนแล้วเดินเป็นแถวมีระเบียบ นักเรียนเป้าหมายจะรีบวิ่งจากที่นั่งออกไปนั่งรอที่ปลายทางก่อน โดยไม่สนใจจะเข้าแถวหน้าห้องหรือการเดินเป็นแถวของเพื่อน ๆ ระยะการจัดกระทำ (24 สิงหาคม -4 กันยายน 2552) ระยะ

หยุดการจัดกระทำ (7-18 กันยายน 2552) นักเรียนเป้าหมายเข้าใจกติกาของห้อง สามารถเข้าแถวกับเพื่อน เดินเป็นแถวแต่ต้องอยู่หัวแถว ในบางครั้งที่แถวเดินช้า นักเรียนเป้าหมายจะไม่รอทำให้แถวขาดตอน

3.1.3. ทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหาด้านการแสดงออกทางอารมณ์ พบว่านักเรียนเป้าหมายมีการตีเพื่อน เมื่อเพื่อนทำไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย ระยะเส้นฐาน (6 กรกฎาคม - 4 กันยายน 2552) พบว่านักเรียนเป้าหมายจะตี/ผลัก/คว้า อย่างเร็วและแรง เมื่อเวลาเพื่อนมาเข้าชี้ชวนไปเล่น หรือเมื่อเพื่อนเดินไปข้างหน้าก่อนจะคว้าคอเสื้อ/แก้มเพื่อนไว้แล้ววิ่งแข่งหน้า หรือเมื่อเพื่อนส่งซอง/หนังสือให้คนอื่นก่อนตนเองจะคว้ามาอย่างแรงและเร็ว ระยะการจัดกระทำ (7-18 กันยายน 2552) และระยะหยุดการจัดกระทำ (21-25 กันยายน 2552) นักเรียนเป้าหมายเข้าใจว่าเพื่อนอยากเล่นด้วย และสามารถสื่อสาร โดยการพูดมากขึ้น เมื่อมีเหตุการณ์จะจับมือผลักออกเบา ๆ และบอกเพื่อนว่า “ไม่เล่น / อย่าเดินก่อน / เอามาของ..(ก)..”

3.2 การอภิปรายผล การวิจัยระยะที่ 3 การพัฒนาทักษะทางสังคม โดยใช้เรื่องราวทางสังคม ใช้การวิจัยกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวแบบหลายพฤติกรรม (single subject design across behavior) รูปแบบ ABA เพื่อศึกษาผลของการใช้เรื่องราวทางสังคม จำนวน 3 เรื่อง สำหรับนักเรียนออทิสติกเป้าหมาย ที่มีพฤติกรรมทักษะทางสังคมที่เป็นปัญหา คือ 1)การแข่งวิ่งส่งงาน 2)การเดินออกนอกแถว 3)การตีเพื่อน ดำเนินระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง กันยายน 2552 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

นักเรียนออทิสติกวัยประถมศึกษาที่เรียนในโรงเรียนเรียนร่วม มีพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมต่างจากนักเรียนทั่วไป คือ นักเรียนทั่วไปเริ่มที่จะใช้เวลาส่วนมากอยู่กับเพื่อน และเริ่มเรียนรู้ที่จะให้ความร่วมมือ รู้จักให้และรับ และใช้เวลาอยู่กับเพื่อนร่วมวัยมากขึ้น แต่นักเรียนออทิสติกไม่มองหน้าสบตา ไม่สนใจคน ไม่มีเพื่อนสนิท ซึ่งเป็นอุปสรรคขัดขวางการเข้าร่วมสังคมทั่วไป ไม่สามารถเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ จากเพื่อน จึงแสดงออกทางสังคมที่ไม่เหมาะสม ซึ่ง Kouch and Mirenda (2003) กล่าวว่า ทักษะทางสังคมเป็นสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนแม้ในนักเรียนออทิสติกศักราชสูง ดังผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนเป้าหมายมีพฤติกรรมทักษะสังคมที่เป็นปัญหา เช่น ต้องการเป็นที่หนึ่งจึงแสดงออกของพฤติกรรมแข่งวิ่งส่งงาน เมื่อมีกติกาว่าต้องเดินเป็นแถวในการเปลี่ยนห้องเรียนนักเรียนออทิสติกไม่เข้าใจกติกาจึงเดินออกนอกแถว เมื่อเพื่อนมาชวนไปเล่นและนักเรียนไม่ยอมเล่นจึงแสดงออกโดยการผลักหรือตีเพื่อน ทั้งนี้อาจอธิบายได้ตามทฤษฎีของจิตใจ (theory of mind) ซึ่ง Baron-Cohen (Ministry of Education Special Programs Branch, 2002) ที่ว่า นักเรียนออทิสติกไม่สามารถเข้าใจความคิดหรือมุมมองของผู้อื่น หรือนักเรียนออทิสติกเข้าใจเหตุการณ์ที่บุคคลอื่นมีมุมมองที่แตกต่างจากตนเอง แม้จะมีคำกล่าวว่า “นักเรียนออทิสติกวัยเด็กจะไม่สนใจหรือสนใจการสร้างสัมพันธภาพทางสังคมน้อย นักเรียนออทิสติกวัยผู้ใหญ่สนใจสร้างสัมพันธภาพทางสังคมแต่ขาดความเข้าใจสังคม” (American Psychiatric Association, 2000) ซึ่งการมีปัญหาชัดเจนในเรื่องความเข้าใจสังคม (Goldenstein et al., 2001; Lincoln et al., 1988) ถ้าไม่แก้ไขตั้งแต่วัยเด็กก็จะส่งปัญหาในวัยผู้ใหญ่ ดังนั้นการพัฒนาทักษะทางสังคมที่บกพร่องจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดสำหรับนักเรียนออทิสติก (Weiss and Harris, 2001) ซึ่งหากมีการให้ข้อมูลที่ง่ายต่อการเข้าใจ และชัดเจนถึงพฤติกรรมที่คาดหวังของสังคม จะช่วยให้นักเรียนออทิสติกลดความวิตกกังวล มีทักษะทางสังคม และเข้ามาอยู่ร่วมกับคนอื่น สร้างความคุ้นเคยและร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น เพื่อจะสามารถพัฒนาตนเองให้ใกล้เคียงหรือเทียบเท่าเด็กปกติได้

วิธีการสอนทักษะทางสังคมที่ดี ควรมีเป้าหมายที่การนำไปใช้ในสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย บนพื้นฐานความเข้าใจธรรมชาติของปัญหาทางสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางสังคมในบริบทที่เป็นธรรมชาติ การ

สอนทักษะทางสังคมมีหลายวิธี จากการศึกษาของ Reynhout & Carter (2006) ที่ทบทวนวรรณกรรมจากปี 1990-2003 พบว่า มีการศึกษาการใช้เรื่องราวทางสังคมทั้งหมด 16 เรื่อง โดย 15 เรื่องเป็นการใช้เรื่องราวทางสังคมในเด็กออทิสติกและกลุ่มอาการ Asperger's syndrome ผลการศึกษาพบว่า มี 9 การศึกษาที่รายงานว่าสามารถลดพฤติกรรมเป้าหมายได้เหมาะสม และมี 8 การศึกษาที่รายงานว่าสามารถเพิ่มพฤติกรรมเป้าหมายจากระยะสั้นฐานสู่ระยะจัดกระทำ และมี 2 การศึกษาที่ไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมเมื่อใช้เรื่องราวทางสังคม และสอดคล้องกับการศึกษาของ Quimbach et al. (2008) ที่ทบทวนวรรณกรรมจากปี 1990-2008 พบว่ามีการศึกษาการใช้เรื่องราวทางสังคมเพิ่มขึ้นและผลการวิจัยพบว่าสามารถเพิ่มพฤติกรรมทักษะสังคมเป้าหมายได้ โดยมีรายงานที่ใช้วิธีวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว (single subject design) จำนวน 57 เรื่อง และใช้วิธีวิจัยแบบกลุ่ม (group design) จำนวน 6 เรื่อง และมีประโยชน์มากในเด็กออทิสติกอายุน้อย ๆ ประมาณ 4 ปี ถึงอายุ 16 ปี นอกจากนี้เรื่องราวทางสังคมยังพัฒนาทักษะสังคมเป้าหมายในเด็ก 69 คนที่อายุ 3-4 ปีที่มีความบกพร่องในการใช้ภาษา และการศึกษาในเด็ก 63 คน อายุ 10-12 ปีที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ จากการศึกษาดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าการใช้เรื่องราวทางสังคมเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการสอนพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสมในสังคมทั่วไป สำหรับนักเรียนออทิสติก แม้ว่าจะศึกษาในกลุ่มเป้าหมายขนาดเล็ก หรือการใช้เรื่องราวทางสังคมร่วมกับวิธีการอื่นๆ แต่การใช้เรื่องราวทางสังคมจะไม่ใช่ประโยชน์ในนักเรียนออทิสติกที่ขาดความเข้าใจภาษา ดังการศึกษาของ Daneshvar (2006) (อ้างถึงใน Quimbach et al., 2008) ในนักเรียนออทิสติก 4 คน ที่มีความบกพร่องทางภาษาแบบ Peabody Picture Vocabulary Test-Revised (PPVT-R) ต่ำระดับอายุ 1-3 ปี เพื่อเปรียบเทียบการใช้ Steps to Social Success (เช่น ตารางกิจกรรมที่มีภาพประกอบ) กับการใช้เรื่องราวทางสังคม พบว่า Steps to Social Success ใช้ได้ผลดีขณะที่การใช้เรื่องราวทางสังคมไม่ได้ผลในการสอนพฤติกรรมทักษะทางสังคม และ Quimbach et al. (2008) พบว่าเรื่องราวทางสังคมจะไม่ได้ผลในนักเรียนที่มีความเข้าใจภาษาคำ (Extremely Low Verbal Comprehension skill: base on the WISC-IV) ทั้งนี้เป็นไปตามแนวคิดของ Grandin (2002) และ Richard (2000) ที่กล่าวว่านักเรียนออทิสติกส่วนใหญ่มีปัญหาในการเข้าใจภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาท่าทาง แต่ถ้าสามารถทำให้เข้าใจแล้วจะจำได้นานหรือจำโดยไม่ลืม

สำหรับเรื่องราวทางสังคมที่ใช้ในการวิจัยนี้ มีลักษณะเป็นสมมุติภาพการ์ตูนคล้ายตัวนักเรียนออทิสติก ข้อความเป็นภาษาในแบบของนักเรียน เป็นสถานการณ์เฉพาะที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ทำให้รู้สึกว่าเป็นเรื่องของนักเรียนเอง นักเรียนออทิสติกเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้น จึงสามารถตอบสนองที่เหมาะสม ลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาลงได้ และมีประโยชน์ชัดเจน เช่น “ขณะที่ยื่นรอกิว (ก) ควรอ่านบททวนแบบฝึกหัดที่ทำไว้แล้ว จนกว่าจะถึงคิวของ (ก) เพื่อส่งครู” หรือ “(ก) ควรเดินอยู่ในแถว จนถึงที่หมาย” หรือ “ (ก) จะพยายามพูด ‘บอก’ ความต้องการให้เพื่อนรู้เมื่อเกิดสิ่งที่ ‘ผิดปกติหมาย” ” ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Quimbach et al. (2008) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญ หรือ “active ingredient” ที่ทำให้การใช้เรื่องราวทางสังคมได้ผลน่าจะมาจากประโยชน์ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Smith (2001) ที่กล่าวว่า ลักษณะของเรื่องราวทางสังคมที่ดีคือ มีภาพประกอบ มีความคงทน ผู้ใช้สามารถนำไปใช้ได้หลายครั้ง ใช้การเขียนด้วยภาษาที่ง่าย ๆ ระดับภาษาใกล้เคียงกับวัยของเด็ก และใช้คำศัพท์ร่วมสมัย สร้างขึ้นจากการประเมินเด็กอย่างระมัดระวัง ให้ความสำคัญกับความต้องการที่แท้จริงของเด็ก เป็นเรื่องที่ทำให้ข้อเท็จจริงต่อเด็กว่าใครกำลังทำอะไรและทำไมถึงทำ เน้นหรือชี้ชัดว่าใครกำลังคิดหรือรู้สึกอย่างนั้น ใช้เหตุการณ์จำลอง และเขียนในรูปแบบที่คุ้นเคย มีรูปแบบชัดเจน

ในการอ่านเรื่องราวทางสังคม จำเป็นต้องจัดสถานที่และสถานการณ์ ที่มีความสงบ ผ่อนคลาย เพื่อให้ นักเรียนออกทิสติกสนใจเรื่องราวทางสังคมได้อย่างเต็มที่ ผู้ปกครองและครูที่พานักเรียนอ่านคั้งข้างนักเรียน โดยในครั้งแรกของการอ่านจะอธิบายสั้น ๆ ว่า เรื่องราวทางสังคมจะใช้อย่างไร ใครจะเป็นคนอ่าน อ่านโดยใคร อ่านที่ไหน อ่านเมื่อไรบ่อยแค่ไหน และบอกนักเรียนด้วยว่าเก็บเรื่องราวทางสังคมไว้ที่ไหนที่นักเรียนสามารถมองเห็นและหยิบมาอ่านได้ง่าย สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้จัดทำเรื่องราวทางสังคม 2 ชุด อยู่ที่บ้านเก็บไว้ในชั้นหนังสือของนักเรียน และอยู่ที่โรงเรียนเก็บไว้บนโต๊ะครูซึ่งอยู่หลังห้อง หลังจากอ่านเรื่องราวทางสังคมเรื่องที่ 1 ชื่อเรื่อง เข้าใจดีกว่านะ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ได้มีการปรับขนาดของรูปเล่มเรื่องราวทางสังคม จากขนาดครึ่งกระดาษเอ 4 เป็นขนาดเอ 4 และใช้วิธีอ่านหน้าห้องพร้อมกันกับเพื่อน ๆ เนื่องจากนักเรียนออกทิสติกสามารถเรียนรู้ได้ดีด้วยการเห็นจากภาพและอ่านหนังสือเร็วมากจึงเปิดผ่านอย่างรวดเร็ว ประกอบกับเวลาอ่านที่โรงเรียน เพื่อนนักเรียนสนใจอยากอ่านด้วย และการอ่านทั้งห้องเป็นการยืดเวลามองภาพและช่วยสร้างความเข้าใจของเพื่อนต่อนักเรียนออกทิสติก รวมทั้งมีการถามตอบในชั้นเรียนเพื่อเชื่อมโยงการปฏิบัติตนตามเรื่องราวทางสังคมที่อ่านกับเหตุการณ์ที่เผชิญ ซึ่งเป็นทั้งการติดตามความก้าวหน้าและเพิ่มความเข้าใจทางสังคมแก่นักเรียนออกทิสติก โดยพบว่า มีการแสดงออกทางสังคมที่เหมาะสมของนักเรียนออกทิสติกที่สะท้อนความก้าวหน้าเชิงสร้างสรรค์ในพฤติกรรมทั่วไปด้วย เช่น การแบ่งปัน การขออนุญาต เป็นต้น สอดคล้องกับสังเคราะห์งานวิจัยจำนวน 16 เรื่องของ Reynhout & Carter (2006) ที่พบว่า งานวิจัย 15 เรื่อง สื่อเรื่องราวทางสังคมด้วยการ “อ่าน” โดยมีคนอ่านให้ ฟังหรือนักเรียนอ่านเอง มีเพียง 1 เรื่องที่ใช้การอ่านร่วมกับการใช้เสียงดนตรี สำหรับการถ่ายภาพประกอบ พบว่า มี 10 เรื่องที่ใช้ภาพสัญลักษณ์ (visual symbols) และมีเพียง 1 เรื่องที่ใช้ภาพถ่ายประกอบเรื่องราวทางสังคม

การหยุดอ่านเรื่องราวทางสังคม ในการศึกษาครั้งนี้ให้นักเรียนหยุดอ่านเรื่องราวทางสังคมทันทีโดยไม่ได้ ค่อย ๆ ลดระยะเวลาในการอ่าน แต่พฤติกรรมของนักเรียนออกทิสติกยังอยู่ได้นาน และพบนักเรียนออกทิสติกมี พฤติกรรมทั่วไปที่สร้างสรรค์มากขึ้น ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของออร์ธิดา ประสาร (2551) ทั้งนี้อาจเนื่องจากการศึกษาดังกล่าวกระทำในนักเรียนออกทิสติกระดับอาการปานกลาง ที่ไม่ใช่เด็กเรียนออกทิสติกศักยภาพสูงดัง การศึกษานี้ และอาจเนื่องจากวิธีที่อ่านเรื่องราวทางสังคมในการศึกษานี้เป็นการอ่านพร้อมกันทั้ง ห้องเรียน ทำให้เพื่อนเข้าใจนักเรียนเป้าหมายมากขึ้น และนักเรียนเป้าหมายรู้สึกว่าคุณค่าตนเป็นคนสำคัญของเรื่องราว ทางสังคม แต่อย่างไรก็ตาม การหยุดอ่านหรืออ่านต่อ จำเป็นต้องดูจากความต้องการของนักเรียนเป้าหมายเป็น สำคัญ แม้ผู้เขียนหรือผู้มีส่วนร่วมในการใช้เรื่องราวทางสังคมจะรู้สึกว่าไม่จำเป็นที่จะต้องอ่านเรื่องราวทางสังคม อย่างสม่ำเสมอ แต่นักเรียนเป้าหมายควรเข้าถึงเรื่องราวทางสังคมเมื่อต้องการ บางครั้งการเก็บเป็นแฟ้มจะช่วย ให้สามารถนำออกมาใช้อีกเมื่อต้องการ Gray (อ้างถึงใน Howley & Arnold, 2005) แนะนำว่า ควรมีตาราง ทบทวนการใช้เรื่องราวทางสังคมเกี่ยวกับเวลา วิธีการ สถานที่และข้อสังเกตเกี่ยวกับการตอบสนองของนักเรียน เพื่อให้มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง และจะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการตัดสินใจใช้หรือหยุดใช้เรื่องราวทาง สังคม เช่น ความถี่ในการอ่านเน้นความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ วิธีการลดถอยการใช้เรื่องราวทางสังคม ทั้งการลดจำนวนประโยคสั้นๆ ลดคำพูดสั้นๆขณะที่อ่าน ลดการอ่านตามตารางเป็นการชักจูงให้นักเรียนออกทิสติก อ่านด้วยตนเอง สอดคล้องกับการศึกษาของ Sansosti & Powell-Smith (2006) ที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมทาง สังคมที่ดีขึ้น และมีความคงทนมากขึ้น

การควบคุมคุณภาพการใช้เรื่องราวทางสังคม ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้า โดยผู้วิจัย ตรวจสอบข้อมูลพฤติกรรมทักษะทางสังคมของนักเรียนออกทิสติกกลุ่มเป้าหมาย ในการนำมาสร้างเรื่องราวทาง

สังคมร่วมกันระหว่าง ผู้วิจัย ครูประจำชั้น และผู้ปกครอง และข้อมูลจากพฤติกรรมจริงของนักเรียนในเวลาและสถานที่แตกต่างกัน และการหาความเชื่อมั่นของการบันทึกพฤติกรรมในสถานการณ์จริงในระยะเวลาและสถานการณ์ที่กำหนดไว้โดยผู้สังเกตที่กำหนดไว้ 2 คน คือครูประจำชั้น และครูผู้ชั้น สังเกตการณ์ปฏิบัติตนทางทักษะทางสังคมที่ได้ตกลงกันไว้ในแบบบันทึก และใช้การบันทึกวิดีโอในการบันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้น โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูผู้สอนนักเรียนออทิสติกสังกัดโรงเรียนเทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 3 คนร่วมตรวจสอบพฤติกรรมทักษะสังคมเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่ออ้างถึงความน่าเชื่อถือของเป้าหมาย วิธีการ และผลลัพธ์ของการใช้เรื่องราวทางสังคมประกอบการตัดสินใจในการนำผลการวิจัยนั้นไปใช้ จากการศึกษาที่ผ่านมาเกี่ยวกับความตรงทางสังคม (social validity) ของ Reynhout & Carter (2006) ที่พบว่า มีเพียง 3 ใน 16 การศึกษาเท่านั้นที่มีการคำนึงถึงความตรงทางสังคม โดย Scattone et al. (2002) ใช้วิธี Intervention Rating Profile (Martens, Witt, Elliott, & Darveaux, 1985) ร่วมกับครูในการประเมินผลการยอมรับว่าพฤติกรรมลดลงสู่ระดับที่ยอมรับได้ และการศึกษาของ Thiemann and Goldstein (2001) ใช้วิธีขอความร่วมมือครู 13 คนและนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาในการตรวจสอบวิดีโอเทปพฤติกรรมทางสังคมก่อนและหลังการจัดกระทำ และเปรียบเทียบพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายกับเพื่อน ส่วนการศึกษาของ Hagiwara and Myles (1999) ใช้วิธีของความร่วมมือ นักการศึกษาและศาสตราจารย์ในการยืนยันความเหมาะสมของการสร้างเรื่องราวทางสังคม